

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

17^E JAARGANG

WOENSDAG 31 AUGUSTUS 1932

No. 870

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van
Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J.
Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen
Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis;
Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: Dr. H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement
volgens tarief. Administratie van abonnementen en adver-
tenties: Nijgh & van Ditmar N.V., Uitgevers, Rotterdam,
Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-rekening No.
145192.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in
Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per
jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het
Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ont-
vangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zoe-
ver daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

30 AUGUSTUS 1932.

De geldmarkt bleef ook deze week weder zeer ruim.
In de noteringen kwam geen verandering. De pro-
longatierente noteerde 1 pCt.; particulier disconto
 $\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$ pCt. en callgeld $\frac{1}{4}$ pCt., alles nominaal.

* * *

Blijkens den weekstaat van De Nederlandsche
Bank werd de binnenlandsche credietgeving met
f 2,9 millioen ingekrompen. De post binnenlandsche
wissels daalde met f 2 millioen, de post beleeningen
met ruim f 939.000. Het voorschot aan het Rijk be-
draagt deze week f 6,2 millioen. De post papier op
het buitenland en de diverse rekeningen onder de
activa der Bank vertoonen geen wijziging van be-
teekenis.

De goudvoorraad is met f 1,4 millioen toegenomen,
de zilvervoorraad verminderde met f 658.000, zoodat
per saldo de post munt en muntmateriaal steeg met
f 736.000.

Onder de passiva der Bank blijkt de biljettencircu-
latie met f 13,4 millioen te zijn uitgebreid. De saldi
in rekening-courant daalden met f 9,6 millioen in
totaal, waarvan f $7\frac{1}{2}$ millioen saldi van anderen.

Het beschikbaar metaalsaldo is teruggelopen met
f 710.000. Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg
82 pCt. evenals de vorige week.

* * *

Ook de afgelopen week heeft geen verandering in
den toestand van de wisselmarkt gebracht. Ponden
waren iets beter; zij kwamen van 8.59 $\frac{1}{4}$ op 8.61 $\frac{1}{2}$.
Hoewel de algemeene omstandigheden eerder een
flauwe tendens voor het Pond zouden wettigen,
schijnt de iets hogere geldrente te Londen aan deze
kleine verbetering niet vreemd te zijn. Dollars ver-
anderden maar weinig 2.4840—2.4860—2.4850. \$/£ no-
teerden 3.46 $\frac{1}{4}$ —3.46%. Marken nog steeds rond de
59.10. Fransche Francs fractioneel beter 9.74—9.74 $\frac{3}{10}$.
Belga's schommelden rond de 34.45 en 34.50. Flauw
waren Zwitsersche Francs, die van 48.30 op 48.17 $\frac{1}{2}$
terugliepen. Lires onveranderd 12.72. Peseta's nog
steeds rond de 20.—. De Deensche valuta was heden,
in verband met de gedeeltelijke vrijlating van den
Kroon, flink aangeboden 45.80—44.—. Oslo 43.10.
Stockholm 44.10. Finsche Marken 3.75. Canadeesche
Dollars konden verder tot 2.21 stijgen.

Ponden en Dollars op één- en drie-maanden noteer-
den resp. $\frac{5}{16}$ en $\frac{9}{16}$ cent en 15 en 45 punten disagio.

Ook deze week zijn weder baren goud door de ban-
ken aangekocht. In gouden munten ligt de handel
bijna geheel stil. Voor Marken-noten blijft geregeld
vraag bestaan; de laatste notering was 58.60.

LONDEN, 29 AUGUSTUS 1932.

Het opnemen van meer wissels van de schatkist
dan door haar werden terugbetaald gepaard gaande
met het opzeggen van gelden tegen het einde van de
maand, leidde er toe, dat de geldmarkt verleden
week minder overvloedig was voorzien van middelen.
Dientengevolge trokken de geldprijzen tot een mini-
mum van $\frac{3}{4}$ aan. De in het begin van September vrij-
komende gelden zullen hierin wel weder een ver-
andering brengen.

Disconto was in verband met den toestand op de
geldmarkt eveneens vaster, zoodat de notering voor
drie-maands bankaccepten zich tegen het einde der
week op $\frac{7}{8}$ pCt. stelde. De nieuwe schatkistpromessen
werden derhalve tegen een fractie boven $\frac{13}{16}$ pCt.
toegewezen.

De deviezenmarkt ligt zeer stil met onbeduidende
omzetten en koersschommelingen.

DE GRAANMARKT BIJ DEN AANVANG VAN HET NIEUWE SEIZOEN.

Daar aan het eind van Juli op het Noordelijk half-rond de nieuwe oogsten van tarwe en enkele andere graansoorten plegen te zijn binnengehaald of anders de opbrengst met vrij groote zekerheid kan worden geraamd, rekent men in den graanhandel bij seizoenen, die loopen van 1 Augustus tot 31 Juli. In de eerste weken van het seizoen verdiept men zich gaarne in den omvang der oogsten, omdat die tenslotte een der voornaamste factoren vormt voor den loop der prijzen gedurende de eerstvolgende maanden. Voor tarwe bestaan er ditmaal te dien opzichte aanmerkelijke verschillen met het vorige jaar. Toen werd tarwe sterk aangeboden uit Rusland en Roemenië, in de Ver. Staten beschikte de Federal Farm Board over een enormen voorraad tarwe van den ouden oogst, aangekocht ter opdrijving van den tarweprijs, en bovendien was daar juist een record-oogst aan wintertarwe binnengehaald. Dit alles veroorzaakte in het najaar van 1931 uitermate lage tarweprijzen. Dat de Ver. Staten en Canada kleine oogsten van zomertarwe hadden, de Fransche oogst niet groot was en ook in Duitschland de opbrengst niet meeviel, vermocht de prijsdaling niet tegen te houden.

Dit jaar zijn op het Noordelijk half-rond de verhoudingen in veel opzichten omgekeerd. In de eerste plaats is Rusland blijkbaar niet in staat tot de groote verschepingen der twee vorige jaren. Weliswaar is reeds vrij wat nieuwe Russische tarwe ter verscheping in September en October naar West-Europa verkocht, in het bijzonder naar Engeland, doch het aanbod is allerminst dringend. Behalve van wijziging in de Russische verkooppolitiek, die nu blijkbaar meer dan voorheen gericht is op het verkrijgen van zoo hoog mogelijke prijzen door middel van geleidelijken verkoop, is de beperkte omvang van het Russische aanbod zeer waarschijnlijk ook het gevolg van teleurstellende oogstresultaten.

Verder hebben Roemenië, Zuid-Slavië en Hongarije kleine tarweoogsten, zoodat uit die landen in tegenstelling met het vorige jaar geen of slechts zeer weinig export te verwachten is, en tenslotte wordt de opbrengst van wintertarwe in de Ver. Staten geraamd op slechts 442 miljoen bushels tegen 787 miljoen in 1931.

Eveneens in tegenstelling met het vorige jaar is ditmaal de oogst van zomertarwe in de Ver. Staten en Canada zeer goed gelukt. In de Ver. Staten raamt men de opbrengst op 281 miljoen bushels (tegen 105 miljoen in 1931) en in Canada op 420/450 miljoen bushels (tegen 304 miljoen in 1931). Verder heeft Frankrijk een zeer grooten oogst, die zeker wel 9,7 miljoen ton zal bedragen en misschien zelfs nog grooter is, terwijl in 1931 slechts 7,3 miljoen ton werd binnengehaald. Ook in Duitschland is de tarweopbrengst aanmerkelijk grooter dan in 1931. Zij bedroeg toen 4¼, nu 5¼ miljoen ton. Daarbij komt, dat de roggeoogst in Duitschland veel grooter is dan in het vorige jaar, en ook Polen zeer veel rogge zal moeten exporteeren. Beweerd wordt, dat zowol in Frankrijk als in Duitschland de productie van broodgraan de jaarlijks benodigde hoeveelheid overtreft en zeker mag worden aangenomen, dat de hoeveelheden er zoo groot zijn, dat beide landen met zeer weinig invoer zullen kunnen volstaan en dien kleinen invoer nog langer kunnen uitstellen dan in het afgelopen seizoen. Reeds sedert eenigen tijd is Duitschland geregeld met tarwe voor export aan de markt. Zaken daarin worden gedaan naar Engeland, Nederland en de Noordsche landen, doch tot nog toe is deze Deutsche uitvoer slechts mogelijk, wanneer in ruil daarvoor buitenlandsche tarwe wordt gekocht, die men in Duitschland ter verkrijging van de gewenschte kwaliteit tarwebloem niet kan ontberen.

In Italië werd eerst over de teleurstellende opbrengst van den tarweoogst geklaagd, hetgeen voor de

INHOUD:

	Blz.
DE GRAANMARKT BIJ DEN AANVANG VAN HET NIEUWE SEIZOEN door <i>Jan Schilthuis</i>	672
De vrachtenmarkt in het eerste halfjaar 1932 door <i>C. Vermey</i>	673
De economische wereldsituatie in Juli 1932	675
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Het resultaat van Ottawa door <i>Prof. P. Geyl</i>	677
Internationale kartels in de crisis door <i>Dr. P. Berkenkopf</i>	677
Schatting van de Europeesche suikerproductie in 1932/1933 door <i>Dr. Gustav Mikusch</i>	679
AANTBEKENINGEN:	
Nieuwe contingenteregingsmaatregelen	680
Vormen van protectie in verschillende landen	682
De expansie van de synthetische stikstofindustrie ..	684
MAANDOLJFERS:	
Posthèque- en Girodienst	684
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	685—690
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

overzeesche uitvoerlanden een lichtpunt vormde, doch volgens latere berichten zou de opbrengst nauwelijks van die van het vorige jaar verschillen.

Tenslotte mag nog vermeld worden, dat de Nederlandsche tarweoogst dit jaar onder den invloed der tarwewet minstens 100.000 ton grooter is dan in 1931.

Tegenover kleinere oogsten in een aantal uitvoerlanden staat dus verminderde invoer-behoefte in een groot deel van Europa, en Engeland, dat steeds verreweg het belangrijkste invoerland pleegt te zijn, zal zeker althans voorloopig een groot aantal verkoopers bereid vinden om in zijn behoeften aan tarwe te voorzien.

De groote Amerikaansche en Canadeesche oogsten van zomertarwe hebben tengevolge, dat ondanks den zeer kleinen oogst in de Ver. Staten van wintertarwe, toch de gezamenlijke tarweopbrengst van geheel Noord-Amerika bijna even groot is als verleden jaar. De „carry over” bevond zich toen echter bijna geheel in het bezit van den Federal Farm Board, die zijn voorraad nu op een betrekkelijk klein restant na heeft opgeruimd. Men mag aannemen, dat daarom de „carry over” tezamen met de nieuwe tarwe niet zulk een druk op de tarwemarkt zal uitoefenen als verleden jaar de ontzaggelijke voorraad van den Farm Board deed, die toen langen tijd als een bedreiging voor den tarweprijs werd beschouwd, omdat men steeds dacht aan de mogelijkheid, dat de Farm Board plotseling zou besluiten om zich op onoordeelkundige wijze van zijn voorraad of een groot deel daarvan te ontdoen.

Men neemt daarom vrij algemeen aan, dat van de Ver. Staten voorloopig geen sterke druk op de tarweprijzen zal uitgaan. In meerdere mate zou dat intuschen het geval kunnen zijn ten aanzien van Canada met zijn zeer grooten oogst, doch het is van groot belang, dat Canada althans tot in het begin van 1933, als de tarwe van Argentinië en Australië beschikbaar komt, minder met de concurrentie van andere landen (behalve de Ver. Staten) te rekenen heeft dan in vorige jaren. Argentinië en Australië hebben reeds een zoo groot gedeelte van hun laatsten oogst verscheept, dat zij, tot in December/Januari hun nieuwe oogsten binnenkomen, niet meer in sterke mate tarwe zullen verschepen. Het is mogelijk, dat Canada aan dit alles de kracht zal ontleenen, zijn tarwe op prijs te houden. Reeds heeft de tarwemarkt in Noord-Amerika gedurende Augustus een zekere mate van weerstandsvormen getoond, dat blijkbaar van de zoeven beschreven constellatie het gevolg was. Weliswaar hebben de prijzen van het begin der maand zich niet kunnen handhaven, doch er had toen een prijsstijging plaats gevonden als gevolg van ernstige klachten over droogte en hitte in de Canadeesche Prairie-provincies en het Noordwesten der Ver. Staten. Toen daarna de weersomstandigheden gunstiger werden en de gevol-

gen der droogte minder ernstig bleken dan men eerst gedacht had, zakten de prijzen weer in, doch dat die reactie spoedig tot staan kwam, ondanks de groote oogsten in West-Europa en de nu toch nog omvangrijke tarwe-opbrengst in Canada, wijst op een niet ongunstigen grondtoon der markt. Dat die ook in Europa bestaat, blijkt uit den loop der tarweprijzen aan de Rotterdamsche termijnmarkt. Terwijl de September-, November- en Januari-termijnen zich daar omstreeks half Juli nog bewogen tusschen *f* 4.20 en *f* 4.30 per 100 KG., kwam September in de laatste helft van Augustus herhaaldelijk op *f* 4.90, en tenslotte zelfs boven *f* 5.—, terwijl de twee latere termijnen fluctueerden tusschen *f* 4.60 en *f* 4.80. Die verhooging is in het bijzonder het gevolg van het uitblijven van dringend aanbod uit Rusland, tezamen met de zeer teleurstellende tarwe-opbrengsten in Zuid-Oostelijk Europa.

Van rogge is in Duitschland de oogst zoó groot, dat het moeite zal kosten, daarvoor in binnen- en buitenland plaatsing te vinden. Terwijl de opbrengst in 1931 6.6 miljoen ton heeft bedragen, wordt die nu geraamd op 8 miljoen ton. Ook Polen heeft een grooten rogge-oogst en beide landen doen sterk hun best om rogge voor export te verkoopen. Dat gelukt hun tot nog toe slecht, omdat ook de naburige landen, waarheen die export zal moeten plaats vinden, juist hun nieuwen oogst hebben binnengehaald. Daarbij is ook Rusland, al is dan daar de oogst misschien niet zoo groot als verleden jaar, steeds met rogge aan de markt evenals Canada en de Ver. Staten, doch ondanks lage prijzen is in Augustus de omzet in al deze soorten gering geweest met weinig kans op spoedige uitbreiding der zaken.

Onder de voedergranen neemt maïs de voornaamste plaats in. Verreweg het grootste productieland zijn de Ver. Staten, doch de export van maïs is daar reeds gedurende verscheidene jaren van weinig beteekenis. De uitvoerlanden bij uitnemendheid voor maïs zijn in de eerste plaats Argentinië en verder Roemenië, Zuid-Slavië en Bulgarije, terwijl ook Zuid-Afrika in sommige jaren flinke hoeveelheden exporteert en er van tijd tot tijd maïs uit Rusland komt. In Argentinië wordt de maïs geoogst in Maart/April en op het Noordelijk halfrond voornamelijk in September. Voor maïs kan men dus het seizoen eigenlijk niet op dezelfde wijze indeelen als voor tarwe en rogge. In Augustus was maïs aanvankelijk vast omdat de Argentijnsche verscheppingen afnamen, terwijl het in Argentinië nog aanwezige uitvoer-surplus niet van dien aard is, dat later weder een vermeerdering der afladingen kan worden verwacht. Bovendien bleef in Europa het maïsverbruik groot. Later is echter een prijsdaling ingetreden wegens de verwachting van groote maïs-oogsten in Roemenië en Zuid-Slavië, waardoor niet slechts Donaumaïs op winter-aflading tot lage prijzen werd geoffreerd, doch ook oude maïs van den Donau dringend werd aangeboden. Onder den druk van dit Roemeensche aanbod trad ook voor Argentijnsche maïs een prijsverlaging in, waartoe ook de flauwe Noord-Amerikaansche maïsmarkt meewerkte, al bleven voor Noord-Amerikaansche maïs de prijzen dan ook telkens nog iets te hoog voor zaken naar Europa. Voor de verdere ontwikkeling der maïsprijzen zal veel afhangen van de definitieve oogstresultaten in Zuid-Oostelijk Europa. Nu daar de tarwe-opbrengst zoo gering is geweest, is het overigens zeer waarschijnlijk, dat het gebruik van maïs als menscheelijk voedsel er grooter zal zijn dan de laatste jaren.

Beter dan ten aanzien van maïs kan men zich een oordeel vormen over de marktvooruitzichten van gerst, het andere toonaangevende voedergraan. Roemenië heeft daarvan een zeer goeden oogst en ook Rusland zal waarschijnlijk in staat zijn tot een niet onbelangrijken uitvoer dezer graansoort. De Ver. Staten heben een grooten gerstooogst (305 miljoen bushels tegen 198 miljoen in 1931), terwijl in Canada de oogstresultaten eveneens zeer goed zijn. Er zal dus

in dit seizoen veel gerst beschikbaar zijn, en reeds in Juli, toen spoedig beschikbare gerst nog ongeveer 25/30 pCt. hooger in prijs stond dan maïs, werd als gevolg daarvan een aanmerkelijke daling der gerstprijzen verwacht, zoodra uit Oost-Europa de verscheppingen zouden aanvangen. Vooral ook het feit, dat in Duitschland, eertijds het grootste Europeesche invoerland van voergerst, de invoer van deze graansoort zeer sterk wordt belemmerd en welhaast geheel onmogelijk gemaakt, droeg bij tot die verwachting. In de invoerbehoefte der Europeesche landen werd toen nog voor een zeer groot gedeelte voorzien door Canada, doch in de tweede helft van Augustus kwam aan die Canadeesche zaken grootendeels een einde, terwijl ook uit de Ver. Staten slechts beperkte hoeveelheden zijn verkocht, omdat toen inderdaad uit Roemenië dringend tot geleidelijk dalende prijzen gerst op spoedige verlading en op verschepping in de herfstmaanden werd aangeboden. Kort nadat van Canada nog gerst naar Nederland was verkocht voor *f* 97.— per 2000 KG. werden uit Roemenië in ladende booten zaken gedaan voor omstreeks *f* 84.—, welke prijs op 22 Augustus reeds tot *f* 75.— was gedaald. Het begon er werkelijk naar uit te zien, dat de verwachting, volgens welke in den herfst gerst goedkooper zou zijn dan maïs, reeds nu bewaarheid zou worden. Op het zoo sterk verlaagde prijspeil nam echter voor gerst in Nederland en ook in Engeland de vraag toe, waardoor een prijsherstel intrad, zoodat tegen het einde van Augustus gerst nog altijd *f* 3.— à *f* 5.— per 2000 KG. hooger stond dan Argentijnsche maïs. Tot het prijsherstel en de goede vraag voor gerst droeg de omstandigheid bij, dat uit Rusland het aanbod karig bleef en Noord-Amerika, ondanks een onder den druk van Roemenië ook daar ingetreden prijsdaling, niet tot concurreeren met Oost-Europa bereid bleek en de Noord-Amerikaansche prijzen zich tenslotte zelfs herstelden. Dit alles neemt echter niet weg, dat gerst in groote hoeveelheden in de gezamenlijke exportlanden aanwezig is en nu Duitschland practisch gesproken voorloopig als koper is uitgeschakeld, valt in Europa voor gerst zoolang niet maïs in prijs stijgt, moeilijk een aanmerkelijke verhooging van het prijspeil te verwachten.

JAN SCHILTHUIS.

DE VRACHTENMARKT IN HET EERSTE HALF- JAAR 1932.

Ofschoon — ik heb hier reeds eerder op gewezen — statistisch materiaal vaak tot onjuiste conclusies leidt indien het door niet-ingewijden als uitgangspunt voor bepaalde gevolgtrekkingen wordt gebruikt, is het, mits de materie met voorzichtigheid door den insider gehanteerd wordt, zeer wel mogelijk een vrij goed gelijkend beeld uit de ter beschikking staande cijfers te reconstrueeren. Daar dit weekblad regelmatig de vrachten-indexcijfers uit de „Economist” publiceert, is het mij dan ook zonder te veel cijfers, die tenslotte den „insider” niets nieuws vertellen en den „niet-insider” hoegenaamd niets zeggen, niettemin juist aan de hand der indexcijfers mogelijk een indruk te geven van den desolaten toestand, waarin de vrachtenmarkt gedurende de eerste zes maanden van het jaar heeft verkeerd. Herleid tot een gemiddelde van 1913 = 100 — zie pag. 645 nummer 868 der E.-S. B. — toont Januari met 79.2 het hoogste percentage. Over Februari daalde het indexcijfer als boven berekend met een vol percent, om in de maanden Maart en April tot resp. 78.4 en 78.6 pCt. op te loopen, waarna het index-gemiddelde in de maanden Mei en Juni wederom tot resp. 75.6 en 71.6 pCt. daalde. Men komt dan tot een gemiddeld indexcijfer, herleid tot 1913 = 100, voor het eerste halfjaar 1932 van nog niet ten volle 77 pCt., tegenover 80.85 pCt. in het eerste halfjaar 1931. Niet slechts is er dus, vergeleken met 1931, een directe achteruitgang van 3.85 pCt. — over Juli jl. bedroeg het indexcijfer slechts 68.9 tegen 75 pCt. over dezelfde periode van het vorige jaar — maar bovendien heeft het Pond Sterling

tegenover alle landen die den gouden standaard handhaven — dit geldt dus ook voor ons land — 25 à 30 pCt. al naar gelang der wisselkoers-fluctuaties, aan waarde ingeboet. Wil men dus een zoo zuiver mogelijke vergelijking maken tusschen het eerste halfjaar 1932 en het overeenkomstig tijdvak in 1931, dan dient met dezen voor onze Nederlandsche reederijen zoo belangrijken factor — feitelijk „the straw that broke the camel's back” — rekening te worden gehouden.

Ik behoeft de lezers na deze „ziffermässige” uiteenzetting dunkt mij niet met verdere cijfers te vermoeien. Hoe het mogelijk is, dat er nog steeds reeders bereid worden gevonden om kolen van Wales naar de Laplata-rivier tot 9/- te varen en thuiskomend 14/- of nog minder naar het Vereenigd Koninkrijk te accepteren of wel anthraciet van Wales met maar al te vaak een vrij langen laadtijd naar Montreal tot een vracht van 7/- à 7/6 per ton te vervoeren om vervolgens voor 5 à 5¼ dollarcenten per 100 lbs. huiswaarts te keeren, is een raadsel, welks oplossing ik niet vermag te geven. Nog minder begrijp ik de reeders, die zonder meer hun schepen in ballast „seeking” naar Zuid-Amerika zenden om niet te spreken van zóó abnormale „fixtures” als: in ballast van Noord-Amerika naar Australië en vandaar voor 14/- naar Shanghai! Dit is een zuiver kansspel, waarbij de speler in casu de reeder van tevoren met zekerheid weet of althans behoort te weten, dat zijn winstkans nihil en zijn risico abnormaal groot is!

Van eenige verbetering in den algemeenen toestand is nog niets te bespeuren. Ballastreizen van Montreal naar de thuishaven zijn dan ook een „regular feature” en het wil mij voorkomen, dat dit als regel een juister politiek is dan een ballastreis naar de Golf om vandaar zoo mogelijk een retourvracht op „time-basis” te secureeren of in ballast naar Cuba te gaan om een suikerlading tot miserabele vracht te boeken. „Cut your losses” is nog steeds wenschelijker dan een opzettelijke verlenging, der verliesperiode! Dat in dezen tijd steeds meer stemmen opgaan om langs kunstmatigen weg den toestand op de vrachtmakmarkt te verbeteren, kan nauwelijks verwondering wekken. Volgens een te Hamburg gepubliceerde statistiek bedraagt de thans in totaal opgelegde tonnenmaat 14.115.000 tons, gelijk aan ruw genomen één vijfde der wereld-handelsvloot en één millioen ton meer dan een maand geleden.

Van enkele landen geeft deze statistiek nadere bijzonderheden, t.w.:

Duitsche vloot	opgelegd	33 pCt.
Fransche	„	28 „
Italiaansche	„	25 „
Amerikaansche	„	24 „

De „gunstigste” verhouding toont Japan, van welks tonnenmaat slechts 8 pCt. buiten bedrijf is gesteld, ofschoon de Japansche koopvaardijvloot met die van Duitschland gelijk is te stellen.

De middelen, die geprobeerd worden, zijn van verschillenden aard. In Scandinavië bepleit men het instituut van een „dictatorschap” aan wiens aanwijzingen de reeders van alle toetredende landen zich zouden moeten onderwerpen. Ondanks krachtige propaganda — desnoods bij wijze van proef voorloopig alléén voor de Oostzee — heeft dit streven tot dusver nog tot geen enkel resultaat geleid. Anderen bepleiten een internationale regeling, hetzij onder contrôle der Regeeringen of der „P. & I. Associations”, de z.g. Protecting Clubs, krachtens welke een bepaalde hoeveelheid schiepsruimte tot nader order uit de markt zal worden genomen. Wederom anderen bepleiten een van hoogerhand opgelegden „sloop-plicht”. Kortom, men heeft alsof het reeds op sterven na „gemass-regeltes” bedrijfsleven nog aan nieuwe kunstmatige belemmeringen behoefte had, kust en keur zoodra het om een *theoretische* saneering van het *internationale* reederijbedrijf gaat. Duitschland staat, moet men de

berichten in de bladen gelooven, aan den vooravond van een met regeeringssteun uit te voeren sloop-programma, waardoor 400/500.000 bruto register tons in „scrap” zullen worden omgezet. Hoe denkt men zich eigenlijk den gang van zaken bij een grootscheepsche internationale „sloop-beweging”? Reeds thans wordt door sommige reflectanten slechts 4/- per ton draagvermogen voor sloopwaarde betaald! Hoe wil men de te verwachten „scrap”-avalanche „verwerten”? De markt toont reeds teekenen van oververzadiging en een verdere daling — wellicht tot het nulpunt — is allerminst ondenkbaar. Trouwens worden niet reeds tal van schepen, die niet meer mee-kunnen, aan den slooper verkocht? Het is alles heel mooi in theorie, maar de practische uitvoering van tal van in crisistijd uitgedachte geneesmiddelen c.q. noodmaatregelen blijken in de practijk nog oneindig erger dan de kwaal. Geloof men voorts in allen ernst aan de uitvoerbaarheid eener internationale oplegging? Beseft men dan niet, dat het heterogene karakter der „belanghebbenden” een onoverkomelijk bezwaar voor de succesvolle uitvoering oplevert?

Maar, zoo zegt men, er wordt thans toch in kringen waar men er tevoren niets van wilde weten veel meer over gepraat dan ooit te voren, alsof er tusschen praten en doen geen hemelsbreed verschil ware! Is er onder de oude garde „qui meurt mais se rend pas” — wij denken aan figuren als Sir Walter Runciman of, om een naam uit een jongere generatie te noemen, Sir Arthur Sutherland, ook maar één, die aan de practische uitvoerbaarheid van al deze „plannen” gelooft? Het gaat met deze „crisisplannen” als met de „mushroom-concerns” in de periode van Hochconjunktur; zij rijzen als paddenstoelen uit den grond doch missen iederen gezonden grondslag. Over de eerste wordt net zoo lang gepraat tot een onbruikbaar compromis is bereikt of wel de crisis haar „Tiefpunkt” is gepasseerd, de laatste verdwijnen zoodra de eerste stormvlaag eener conjunctuurs-kentering over hen heen gaat. Dus maar gelaten afwachten wat er is overgebleven nadat de storm is uitgewoed? Zeker voor zoover het plannen als de bovengenoemde geldt die practisch onuitvoerbaar en zonder beteekenis zijn zoolang niet tevens een vorm van „birth-control” wordt ingevoerd — want er *zijn* nog reeders, die van de huidige lage bouwpreizen en van hun in beter tijden geaccumuleerde middelen gebruikmaken om „economy-ships” met lage consumptie bij behoorlijke vaartsnelheid te laten bouwen. Geheel los hiervan staat de mogelijkheid om van regeeringswege steun te verlenen aan tijdelijk buiten hun schuld in moeilijkheden verkeerende doch in de kern levensvatbare bedrijven. Dat het aangenomen wetsontwerp aan redelijke desiderata, met name voor zoover het de Nederlandsche vrachtafrederijen geldt voldoet, beaamt niemand, behalve dan natuurlijk de Regeering die voor zichzelf nu eenmaal het recht opeischt van dezen bedrijfstak meer verstand te hebben dan de vrachtafrederij. De behandeling dezer laatste materie die tijdelijk uitkomst kan geven, „breathing space”, vereischt echter soepelheid naast doelbewustheid en tact, gepaard aan ervaring en kennis.

Reeders, die hun vak verstaan varen niet zoolang er geen zekerheid is dat, force majeure voorbehouden, varen minder verlies dan opleggen oplevert. En de reeders, die keer op keer „Schundfrachten” accepteren, zullen dit ruïneus bedrijf slechts gedurende bepaalde tijd kunnen volhouden. Gedurende bepaalde tijd, d.w.z. zoolang de kas nog niet uitgeput is en crediet beschikbaar wordt gesteld. Gaan deze bedrijven tenslotte tenonder, dan hebben de leiders dit aan zichzelf te wijten! Zij verdienen waarlijk niet beter! De ervaring gedurende de huidige depressie opgedaan leert dat kunstmatige — tegen de economische wetten indruischende maatregelen — haar eigen destructieve kiemen in zich dragen, en dit geldt zeer zeker ook voor een zóó internationaal georiënteerd bedrijf als de wereld-scheepvaart.

C. VERMEY.

DE ECONOMISCHE WERELDSITUATIE IN JULI 1932.

Het vorige jaar heeft de Volkenbond een belangwekkende studie gepubliceerd over de economische depressie.¹⁾ Deze studie, die onder leiding van den Zweedschen hoogleeraar, Bertil Ohlin, werd samengesteld, was een uitvloeisel van de z.g. conjunctuurconferenties, die in Maart en Juli 1931 te Genève zijn gehouden. Als vervolg hierop is thans onder de auspiciën van den Volkenbond een nieuwe publicatie verschenen: „La situation économique mondiale 1931—'32”, waarin zeer uitvoerig de verschillende factoren worden behandeld, welke op het oogenblik van groote beteekenis zijn voor de ontwikkeling van het economische leven. Hoewel dit omvangrijke werk, dat geschreven is door Prof. Condliffe van de Universiteit van Michigan, vrijwel geheel gebaseerd is op feitenmateriaal, en zich dus voornamelijk tot de periode van het eind van het vorige jaar tot het begin van dit jaar moet beperken, wordt, op grond van de zeer schaarsche gegevens, in het laatste hoofdstuk een korte beschouwing gewijd aan den toestand, zooals die in Juli jl. was. Mede met het oog op de credietpolitieke maatregelen, welke in de laatste maanden in de Ver. Staten zijn genomen, is deze beschouwing de aandacht ten volle waard.

De schrijver wijst er op, dat het begin van den zomer op het noordelijk halfrond altijd een critieke periode is. De oogstverwachtingen zijn niet zeker, en er bestaat altijd een belangrijke seizoensvraag naar geldmiddelen met het oog op de financiering van den handel tot het oogenblik, waarop de opbrengsten van den oogst binnenkomen. In dit seizoen bereiken de financiële moeilijkheden haar maximum. Op het oogenblik wordt deze tendens door allerlei handels- en deviezenbelemmeringen nog versterkt. Het financiële uithoudingsvermogen van landen, die in normale tijden voor de oogstfinanciering leenen, wordt dus sterk op de proef gesteld.

De huidige wereldconstellatie geeft een aantal tegenstrijdige tendenzen te zien, zowel nationaal als internationaal. De economische bedrijvigheid is in het tweede kwartaal van 1932 zeer sterk verminderd en heeft einde Juni een uiterst laag niveau bereikt. De situatie in het bouwbedrijf, dat een belangrijken index voor de kapitaalinvesteering vormt, is zeer ongunstig, zooals uit de volgende tabel blijkt:

Index van de bouwbedrijvigheid in enkele landen.
(1929 = 100)

Maand-gemiddelde	Duitsch-land	Ver. Staten		Engeland		Frank-rijk
		Totaal	Woningen	Totaal	Woningen	
1930.....	74	78	57	101	106	112
1931.....	40	54	42	84	92	102
1931 1ste kw....	35	58	48	89	91	107
1931 2de kw....	54	67	53	90	98	103
1931 3de kw..	48	53	37	84	102	100
1931 4de kw....	23	37	29	74	74	100
1932 1ste kw....	12	20	18	76	89	95
1932 April....	16	25	18	85	107	88
1932 Mei.....	18	30	—	—	—	—

De zeer sterke vermindering van de bedrijvigheid, welke gepaard is gegaan met een verdere prijsdaling, heeft allerwege tot een enorme werkloosheid geleid. Tegelijkertijd is de omvang van den wereldhandel tot een laagtepunt gedaald. De waarde van de handelsbeweging van 44 landen bedroeg in de eerste 4 maanden van dit jaar slechts 42 pCt. van die in dezelfde periode van 1929 en nog zet de daling zich voort.

Tegenover deze en dergelijke feiten, die van een tot dusverre ongekende desorganisatie van de industriële productie getuigen, kunnen eenige verblijden-der feiten naar voren worden gebracht. In de eerste plaats blijkt het, dat de landen, die den gouden stan-

daard hebben opgegeven, beter weerstand dan de andere hebben kunnen bieden aan den onafgebroken druk van de deflatie. Al is hun productie niet sterk gestegen, toch werd de dalende beweging in de meeste gevallen tegengehouden. Het is inderdaad vast te stellen, dat men er in eenige landen, zooals Australië, reeds in geslaagd is om zich bij minder hooge prijsniveaux aan te passen. De depreciatie van het geld heeft de verhouding tusschen den prijs en productiekosten ten gunste van de producenten van grondstoffen gewijzigd en de invoeren beperkt. Krachtige maatregelen werden genomen om de productiekosten te verminderen, terwijl tegelijkertijd de productie met het oog op den uitvoer werd bevorderd.

In de landen, die den gouden standaard handhaven, is men meer en meer van meening, dat er correcties hebben plaats gehad, doch het is nog moeilijk, de op dit punt geuite meeningen door statistische gegevens te staven. Het schijnt, dat de prijzen van productiegoederen minder weerstand bieden en in de laatste maanden eenige neiging tot daling toonen.

Het is in elk geval niet mogelijk om te veel te vertrouwen op een zoo gebrekkige documentatie als die waarover men op het oogenblik beschikt, want het gemiddeld prijsniveau van groothandelsprijzen bleef gedurende het tweede kwartaal van 1932 nog dalen.

Gedurende het tweede kwartaal van 1932 was er een zeer aanzienlijke marge te constateeren tusschen de prijsniveaux in de verschillende landen en tusschen den omvang van de daling in die landen gedurende het jaar 1932.

Bij het afsluiten van deze studie viel echter in de Ver. Staten en in Engeland een tendens tot prijsstijging waar te nemen. De indexcijfers van groothandelsprijzen in Frankrijk, Duitschland en Italië waren daarentegen einde Juni weer lager.

In tegenstelling met den verontrustenden toestand, waarop de statistieken betreffende de productie, de prijzen en de handelsbelemmeringen wijzen, dient op een hernieuwde activiteit te worden gewezen, zowel nationaal als internationaal, om de depressie te overwinnen. De toestand van dezen zomer verschilt in dit opzicht met dien van een jaar geleden. Ook de maatregelen in de diverse landen verschillen zeer sterk. Gemakshalve kan men de geheele wereld, wat de monetaire situatie betreft, in drie groepen onderverdeelen. De eerste groep omvat de landen, die den gouden standaard nog handhaven zonder bijzondere beperkingen, de tweede die landen, waar de nominale goudpariteit wordt gehandhaafd door middel van beperkingen, inzonderheid door deviezenmaatregelen en het derde de landen, die den gouden standaard hebben opgegeven en hun valuta ten opzichte van het goud in waarde hebben doen dalen.

Deze monetaire moeilijkheden vormen op zichzelf een depressie-oorzaak, want zij brengen in een reeds moeilijken toestand een nieuw storend element, dat ontstaan is door de schommelingen van de wisselkoersen, die het verstoorde evenwicht tusschen de prijsstelsels van de verschillende landen weerspiegelen. Het is hoofdzakelijk om deze reden, dat de Goudcommissie van het Financiële Comité den wensch heeft geuit, dat de verschillende landen zoo spoedig mogelijk weder tot den gouden standaard mogen terugkeeren.

Zoolang de onafhankelijke valuta's, onderling slechts door variërende wisselkoersen verbonden zijn, is de verleiding om door middel van koersmanipulaties prijsvoordeelen op de uitvoermarkten te verkrijgen, zeer groot. In elk geval zou een in deze richting georiënteerde internationale concurrentie groot gevaar opleveren voor het behoud van den nog bestaanden buitenlandschen handel.

De economische toestand van de landen, die de nominale goudpariteit handhaven door middel van aan den handel en het betalingsverkeer opgelegde beperkingen is, zooals vanzelf spreekt, ongunstig. In vele dezer landen hebben geheele of gedeeltelijke

¹⁾ Le cours et les phrases de la dépression économique mondiale (Genève, 1931).

moratoria en surséances van betaling tijdelijk de spanning verminderd. De toeneming van de handelsbelemmeringen in die landen is van enormen invloed op de prijsniveaux en men ziet over het algemeen in, dat het herstel zelfs met buitenlandsche hulp, zooals de internationale leening voor Oostenrijk, niet kan worden verkregen, zoolang er geen opbouwmaatregelen van veel grootere strekking zijn genomen en inzonderheid zoolang de algemeene wereldtoestand niet is verbeterd.

De toestand van de landen, die den gouden standaard hebben verlaten, hangt in de meeste gevallen af van de ontwikkeling der gebeurtenissen in Groot-Brittannië. Dit geldt voornamelijk voor de landen, die behooren tot de zoogenaamde „groep van het Pond". Eenige van deze landen, in hoofdzaak Australië en Nieuw-Zeeland, streven doelbewust naar een politiek van kostprijsverlaging door de salarissen, den rentevoët, de huren, enz. te verminderen. Al deze landen hebben hiervan geprofiteerd, voorzover Groot-Brittannië een afzetgebied voor hun producten vormt, en het is opmerkelijk, dat dit voordeel hooger werd geschat, dan hetgeen zij door vermindering van hun financiële verplichtingen tegenover Groot-Brittannië hadden kunnen verkrijgen, indien hun geldstelsel op goudpariteit gehandhaafd ware gebleven.

In Groot-Brittannië zelf is de toestand verbeterd. Weliswaar is de deflatie in de goudlanden een belemmering voor een flink herstel, maar andere maatregelen, zooals het evenwicht in de begroting en de terugkeer van kapitalen, hebben zijn positie op de internationale markt versterkt.

In alle landen, die den gouden standaard nog zonder eenige restrictie voeren, maakte de deflatie gedurende de laatste maanden verderen voortgang, terwijl men trachtte op basis van lagere productiekosten een nieuw evenwicht tot stand te brengen. Deze tendens treedt inzonderheid op den voorgrond in België en Nederland, doch zij is eveneens in Frankrijk, Polen, Zwitserland en Italië op te merken. In de Ver. Staten zijn de groothandelsprijzen voortdurend gedaald; de Federal Reserve Banks zijn einde Februari echter begonnen met belangrijke open markt operaties, ten einde de prijsdaling, voorzoverre zij een gevolg is van creditrestrictie, tegen te gaan. Deze operaties zijn een aanvulling van andere geldpolitieke maatregelen, die ten doel hebben den economischen toestand te verbeteren, zooals de oprichting van de Reconstruction Finance Corporation, de Glass-Steagallwet enz.

Het is zeer moeilijk om op het oogenblik te zeggen, in welke mate de door de Federal Reserve Banks ondernomen pogingen tot creditexpansie ertoe hebben geleid om de „member banks" te ontlasten en op deze wijze invloed uit te oefenen op de industrie. De faillissementen waren zoowel in aantal als in omvang zeer gedaald en een toenemend aantal banken had de loketten reeds weder geopend, toen de faillissementen te Chicago nieuwe onrust brachten. De creditexpansie door de centrale banken dringt slechts langzaam en langs omwegen tot de industrie door. Het eerste noodzakelijk resultaat is de verbetering van de liquiditeit der handelsbanken. Door vermindering van haar schulden en vermeerdering van haar deposito's is een veel grootere uitbreiding van het handelscrediet te verkrijgen dan door de van de zijde der centrale banken te harer beschikking gestelde credieten. De invloed van deze creditexpansie kan zich snel van de eene tot de andere industrie uitbreiden. Het is even moeilijk om het juiste oogenblik vast te stellen, waarop een voortdurende creditexpansie van de zijde van de centrale banken begint door te werken als het moment, waarop de zee in een open, ondiepe baai van richting verandert.

Vóór de hernieuwde stijging van het aantal bankfaillissementen in Juni jl., scheen het, alsof de gedwongen effectenliquidaties afnamen, en het totaal aantal verstrekte leeningen en gelduitzettingen van

de „memberbanks" in de groote steden in Mei voor het eerst sedert vele maanden ietwat toenamen. Het feit, dat deze in Juni opnieuw daalden, bewijst, dat de bankmoeilijkheden zich herhaalden. De bankdeposito's namen eveneens toe, en men wist, dat het buitenlandsch tegoed op korten termijn tot een minimum was teruggebracht, zoodat de enorme gouduitvoeren, althans voor eenigen tijd, zouden ophouden. Ondanks het wantrouwen, dat door de jongste bankfaillissementen werd veroorzaakt, had men den indruk, dat de transacties op de vrije markt zich zouden kunnen vermeerderen en een aanmerkelijke toeneming van de uitzetting van handeldgelden tengevolge zouden hebben.

Het korte, hierboven weergegeven, overzicht van de belangrijkste maatregelen, die ten doel hebben een eind aan de crisis te maken en het economisch evenwicht in de verschillende landen te doen herstellen, toont duidelijk, dat er geen algemeene overeenstemming heerscht ten aanzien van de voor de verzekeering van het herstel noodzakelijke maatregelen.

Bij gebreke aan internationale overeenstemming, inzonderheid ten aanzien van de te volgen geldpolitiek, met het oog op de prijsschommelingen, zouden de pogingen tot herstel in de verschillende landen, die nu eens den vorm van inflatie en dan weder van deflatie aannemen, met elkaar in strijd zijn, indien het verlaten van den gouden standaard niet in vele landen de goudpariteit door een onstabiel ruilmiddel had vervangen. De toestand in de Ver. Staten ten opzichte van andere landen, die het stelsel van den gouden standaard hebben behouden, vormt hierop een opmerkelijke uitzondering. Speciale aandacht verdienen de pogingen in dat land om een einde aan de depressie te maken, niet alleen vanwege de groote beteekenis van den toestand in Amerika op zichzelf, doch tevens vanwege zijn vermoedelijken invloed op de economische ontwikkeling van de geheele wereld.

Het succes van een evenwichtige en vastberaden politiek tot creditexpansie, zelfs indien zij de goudreserves nog zou doen afnemen, zou een herleving van de speculatie begunstigen en, bijgevolg de industriële bedrijvigheid in de Ver. Staten. Dit zou de andere landen, die den gouden standaard hebben gehandhaafd, in staat stellen tot credituitbreiding over te gaan wegens versterking van hun goudvoorraad. Doch dit succes hangt klaarblijkelijk af van het herstel van het vertrouwen in industrie en handel in de Ver. Staten en van de bankpolitiek der andere landen, die den gouden standaard voeren. Het is prematuur, om te voorspellen, of de tot dusverre genomen maatregelen op den langen duur voldoende zullen zijn om het creditvolumen dusdanig te doen toenemen, dat hierop een prijsstijging zal volgen.

Het spreekt vanzelf, dat, indien dit zou gebeuren, niet alleen de andere landen in staat zullen zijn hun goudreserves te vergroten, tenzij zij intusschen hun crediet in dezelfde mate uitbreiden als de Ver. Staten, doch tevens dat de landen, die den gouden standaard hebben verlaten, een goedkope creditpolitiek kunnen voeren zonder hun wettig betaalmiddel in gevaar te brengen.

De schrijver wijst er tenslotte op, dat zijn beschouwingen eindigen op een tijdstip, dat belangrijke maatregelen worden genomen ten aanzien van een politieke regeling en een economisch herstel en dat andere maatregelen worden overwogen. Het is nog te vroeg om de verkregen resultaten thans reeds te waardeeren, doch de eerste reacties van de beurzen vertoonen een voorzichtig optimisme, of veeleer een zekere ontspanning. Het is te hopen, dat een nieuw onheil zal worden voorkomen; tal van moeilijke vraagstukken blijven echter op een oplossing wachten. Zelfs wanneer de industrie en de handel bevrijd zullen zijn van de politieke en psychologische belemmeringen, die daarop zwaar hebben gedrukt, zal het herstel van de economische bedrijvigheid nog moeilijke en aanhoudende inspanning vereischen.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.**HET RESULTAAT VAN OTTAWA.**

Prof. P. Geyl te Londen schrijft ons:

Over Ottawa zijn wij nu heel wat wijzer dan een week geleden, al weten wij nog niet alles. Wij weten nu, wat het Vereenigd Koninkrijk aan de dominions heeft toegestaan; de tegenprestatie van de dominions is nog minder duidelijk. De dominions verkrijgen niet alleen de voortzetting van de bestaande preferenties, die zonder nieuwe koninklijke besluiten hier 15 November zouden afloopen; zij verkrijgen ook hogere en nieuwe preferenties op een aantal artikelen, meest alle levensmiddelen, ook grondstoffen eronder, waartoe bestaande tarieven verhoogd of nieuwe ingevoerd moeten worden. Twee shilling komt op graan per quarter; vleesch wordt gecontingenteerd; de tarieven op zuivelproducten, eieren, vruchten worden verhoogd; rijst, koper, enzovoorts, enzovoorts.

Ik stelde in mijn vorig artikel al de vraag, hoe dit te rijmen zou zijn met de verklaringen van Baldwin, dat de overeenkomst te Ottawa den weg zou moeten wijzen tot vrijeren wereldhandel. Wat Engeland betreft, worden er nieuwe tarieven tegen de wereld opgericht en zij worden tevens door overeenkomst met de dominions voor eenige jaren — 3 tot 5 — vastgelegd. „Na Ottawa zullen wij praten”, hebben de Engelsche ministers gezegd aan angstige vastelandsche vragers, die ter beveiliging van de bijzondere belangen van hun landen onderhandelen wilden. Maar praten is niet gemakkelijker geworden, nu de Engelsche tarieven op zooveel manieren zijn komen vast te liggen. Om die reden alleen al is het uit een oogpunt van wereldeconomie een allerongelukkigst brouwsel, dat van Ottawa.

De Engelsche kritiek richt zich begrijpelijkerwijze in de eerste plaats tegen wat de verrichtingen der teruggekeerde gedelegeerden voor Engeland zelf beteken. Belasting op levensmiddelen — en wat er voor in de plaats? Beloften, dat de tarieven op industrie-artikelen ten gunste van Engeland verlaagd zullen worden tot een peil, waarop concurrentie mogelijk wordt, en dat de tariefpolitiek der dominions er niet meer op gericht zal zijn, hopeloos oneconomische nijverheidsbedrijven in het leven te houden. Van de uitwerking hiervan hangt alles af en daaromtrent tasten wij nog in het onzekere. Australië mag bereid zijn, om zijn tarieven werkelijk te verlagen, maar Canada? De vrijhandelsgezinde kranten drukken den grootsten twijfel uit.

Maar aan de uitwerking, die de overeenkomsten op de verhouding tot het buitenland zullen hebben, wordt toch ook wel degelijk veel aandacht geschonken. Het eigenaardige is, dat de regeeringsbladen voortgaan met schrijven, alsof het werk van Ottawa, geheel in overeenstemming met Baldwin's fraaie verzekeringen aan het begin der conferentie, een eerste stoot zal wezen tot „vrijen handel” in de wereld. De *Times* bijvoorbeeld heeft daar een hoofdartikel vol zalving over gehad. De berichten, dat onderhandelingen met Argentinië en Denemarken nu weldra geopend zullen worden, begroet het blad met ingenomenheid, voorspelt succes, en spreekt de hoop uit, dat andere landen zullen volgen. Engeland, zoo luidt de gewone protectionistische voorstelling, die de *Times* bij deze gelegenheid herhaalt, is als vrijhandelsmarkt de grootste steun van het protectionisme van anderen geweest: op de Engelsche markt kon iedereen zich komen herstellen. Nu eindelijk is Engeland in een positie, om tegeneischen te stellen en op die manier zal het tot een algemeene verlaging van tarieven pas echt kunnen bijdragen.

Regelrecht daartegen in betoogen bladen als de *News-Chronicle*, de *New Statesman*, de *Spectator*, dat de regeering zich door de Ottawa-overeenkomsten de mogelijkheid, om de nieuwe tarieven voor dat doel te gebruiken, benomen, of althans die mogelijkheid sterk heeft beperkt. Er is m.i. in de redenerin-

gen van de *Times*, evenals in de onderlinge gelukwenschen, waarin de ministers zich uitputten, een onaangenaam element van schijnheiligheid. Een Nederlander kan daarenboven moeilijk het geval van zijn eigen land vergeten (al heeft men het hier alleen maar en altijd weer over Argentinië en Denemarken) en wat de Engelschen andere, protectionistische landen ook verwijten mogen, wij hebben toch waarlijk den Engelschman op geen „unfaire” wijze behandeld (het woord „fair” ontbreekt in het *Times*-artikel ook niet); en toch berokkenen de nieuwe tarieven ons nadeelen, die door geen onderhandelingen achterna goedgeemaakt zullen kunnen worden.

Zooals gezegd worden deze aspecten van de nieuwe politiek door de vrijhandelsgezinde critici wel naar voren gebracht, maar wat voor invloed zal die kritiek hebben? Ik vrees bitter weinig. Er verluidd al met stelligheid, dat Sir Herbert Samuel zich opnieuw tot een platonisch protest bepalen zal, zonder af te treden. Dat zal opnieuw de liberale oppositie tegen den protectionistischen koers onherstelbaar verlammen. Vanuit den boezem der regeeringspartijen is geen verzet te verwachten. Weliswaar heerscht daar zonder twijfel teleurstelling over wat van Canada en de andere dominions verkregen is en twijfel of derhalve Engeland zich voor zijn nieuwe politiek, en de schade, welke die haar elders berokkenen kan, wel voldoende heeft laten betalen. Maar er zit aan Ottawa zoo'n prestige-kwestie vast, men heeft er van te voren zoo hoog over opgegeven, men kan wel niet anders dan er een opgetogen gezicht bij zetten. Op den duur — ja, dat is een heel andere kwestie! Men kan zich voorstellen, dat ergernis en ongenoegen over Ottawa de Labour-oppositie kracht zullen bijzetten; maar men kan zich nog beter voorstellen, dat uit de uitvoering en uitwerking der overeenkomsten nieuwe meningsverschillen met de dominions zullen voortkomen en dat de Engelsche conservatieve partij er genoeg van zal krijgen om daarin altijd te moeten toegeven. Maar dat is voor de toekomst en onzeker. Voorshands is er geen twijfel mogelijk, of de regeering zal haar „triomf” met hand en tand verdedigen.

INTERNATIONALE KARTELS IN DE CRISIS.

Dr. P. Berkenkopf te Hamburg schrijft ons:

Crisis van de internationale kartelgedachte?

In den laatsten tijd is het rondom het vraagstuk van de internationale kartelvorming zeer stil geworden, ook op de internationale conferenties, waar over dit onderdeel van de Fransche economische politiek, dat Frankrijk met groote volharding tot steun van zijn imperialistische oogmerken in Europa tracht ingang te doen vinden, van die zijde de laatste jaren steeds weer de discussie werd geopend. Afgezien van het in discredit brengen van het internationale kartelwezen in Europa door die aspiraties van Frankrijk, schijnt het vaak, alsof de steeds verder gaande versterking van de wereldhuishouding ook tot een crisis in de internationale kartelbeweging zal leiden. Er zijn de laatste jaren weliswaar slechts enkele bestaande internationale overeenkomsten formeel ontbonden, maar hierbij mag niet uit het oog worden verloren, dat vele bestaande overeenkomsten thans nog slechts min of meer schijnfuncties uitoefenen.

Het eindresultaat van den invloed van de crisis op de internationale kartelbeweging zal men eerst kunnen beoordeelen, wanneer een ommekeer in de conjunctuurbeweging heeft plaats gevonden; de tot dusverre opgedane ervaringen zijn echter reeds voldoende, om de belangrijkste factoren van een crisisstandvastigheid van internationale kartels aan te toonen en tegelijkertijd op zekere tendenzen te wijzen, die zich de laatste jaren in het internationale kartelwezen schijnen te ontwikkelen.

De vorm van de internationale kartels.

De vorm van internationale kartels is, (afgezien van enkele uitzonderingen), over het algemeen losser dan die van nationale kartels. Dit feit, waarachter natuurlijk zakelijke factoren staan, heeft er inderdaad toe medegewerkt om den beoogden invloed van de losse organisaties tijdens de crisis min of meer illusoir te doen zijn. Daarentegen hebben de straffer georganiseerde kartels zich, door contingenteering, prijsconventie, centrale organisatie voor ontvangst of verdeling van orders en een scherpe controle van de leden, over het algemeen kunnen handhaven. Zij hebben de uitvoerprijzen, toen de crisis reeds lang bestond, op een vrij hoog niveau kunnen handhaven. Dat lossere overeenkomsten, zooals het kleurstoffenkartel tusschen Duitschland, Frankrijk, Zwitserland en later ook Engeland, en (tenminste tot het prijsgeven van den gouden standaard door Engeland en de Scandinavische landen) het internationale cellulosekartel in stand zijn gebleven, vindt zijn verklaring eenerzijds in het feit, dat het hier slechts betrekkelijk weinig, sterk geconcentreerde leden betreft, die op dezelfde technische voorwaarden werken, en anderzijds, inzonderheid bij het kleurstoffenkartel, daarin dat er hier van hooggekwalificeerde producten, vaak met speciale en sterk gedifferentieerde markten en koopers sprake is, waaromtrent zoowel technisch als ten aanzien van de afzetgebieden bepaalde afspraken tusschen het geringe aantal kartelleden waren gemaakt.

Bij alle producten die, zooals grondstoffen en half-fabrikaten, uit technisch oogpunt voor een nauwere kartelvorming vatbaar zijn, heeft de crisis getoond, dat losse overeenkomsten (zooals b.v. bij de kartels van niet-ijzerhoudende metalen behalve aluminium, doch ook bij het met zoo groote verwachtingen opgerichte internationale ruwstaalkartel), die zich slechts tot mechanische productiebeperkingen, en eventueel tot een losse prijspolitiek ook tijdens de crisis bepalen, een eenigszins effectieve regeling van de markt niet tot stand kunnen brengen, zelfs indien de politiek zich ook tot een vergaande valorisatie van voorraden uitstrekt.

Technische differentiatie als oorzaak van kartelmoeilijkheden.

Het is zeer goed te verklaren, dat tot dusverre bij de niet-ijzerhoudende metalen (met uitzondering van aluminium) geen nauwere kartelvorming heeft plaats gevonden. Zulks moet vooral worden toegeschreven aan het feit, dat de natuurlijke standplaats van de niet-ijzerhoudende metalen, zoowel wat het winnen van ertsen als de verwerking daarvan betreft, voor het grootste gedeelte (bij tin geheel, bij koper bijna geheel) niet in Europa ligt, dat de nieuwe metaalindustrieën buiten Europa, ook wanneer zij (hetgeen regel is) door Amerikaansch, Engelsch, Belgisch of Nederlandsch kapitaal worden gecontroleerd, niet de gebruikelijke organisatorische traditie van oude Europeesche industrieën hebben, dat zij, wat de productie van ertsen betreft (vooral bij tin en lood) zeer verspreid zijn en dat zij tenslotte onder zeer verschillende technische en economische voorwaarden werken, die een zeer grooten druk op de ontwikkeling van de kostprijzen uitoefenen en daarmede ook geheel tegenstelde marktbelangen van de verschillende producenten veroorzaken. Derhalve was hier aanvankelijk slechts de vorming van heel losse overeenkomsten mogelijk, waardoor de leden een vergaande zelfstandigheid behielden. Zelfs de enige kartelpolitieke maatregel, die (naast valorisatie van voorraden) voor deze losse organisaties tot aanpassing aan een ongunstigen markttoestand mogelijk is, de restrictie, bleek door de groote technische differentieering van de leden nauwelijks door te voeren. Juist de moderne en meestal met zeer lage kosten werkende ondernemingen waren genoodzaakt, om ten behoeve van haar

kostprijzen haar capaciteit zoo mogelijk volledig te benutten, waarmede een gematigde prijspolitiek gepaard ging, terwijl de oudere, inzonderheid de Europeesche, bedrijven tegengestelde belangen moesten hebben. Een gelijksoortige tegenstelling bestaat bij koper tusschen de mijnen en de smelterijen (vooral in de Ver. Staten), omdat de van aankoop van ertsen afhankelijke smelterijen bij de over het algemeen geringe marge tusschen de erts- en metaalprijsen op een mogelijk volledige benutting van haar capaciteit zijn aangewezen. Hetzelfde geldt voor de zuivere koperraffinaderijen, welke ruwkoper tot electrolytisch koper verwerken.

In de zinkindustrie bestaan er zeer scherpe tegenstellingen tusschen de oude, nog volgens het destillatieprocédé werkende bedrijven en de nieuwe, die electrolytisch zink vervaardigen (in Duitschland alleen de geprojecteerde smelterij van de Giesche-Gesellschaft in de buurt van Maagdenburg). Voorts ontstaan tegenstellingen (vooral bij koper) door de nauwe betrekkingen tusschen de metaalproducenten en verder verwerkende industrieën.

In deze industrieën ontbreken dus thans en voor de naaste toekomst als gevolg van groote verschillen ten aanzien van de techniek, den kostprijs, de organisatie en den afzet, de voorwaarden voor goed functioneerende internationale kartels, zelfs al zouden eenigszins normale omstandigheden terugkeeren. Een bijzondere moeilijkheid bij elke poging tot een inderdaad effectieve kartelvorming bij deze metalen vormt het feit, dat de handel hier steeds een voorname rol heeft gespeeld en dat deze, ondanks het krachtig optreden van producenten, inzonderheid ook van kartels, in de laatste jaren toch nog een vrij sterke positie inneemt.

Wat de groote technische differentiatie betreft, zoo deed zich een dergelijke toestand voor bij het in 1930 gesloten, doch reeds in 1931 uiteengevallen internationale stikstofkartel, waarbij aaneensluiting tusschen de synthetische producenten en de onder geheel andere voorwaarden produceerende en tot verkoopen genoodzaakte Chilenen voorloopig onmogelijk bleek; in den laatsten tijd is weder een losse overeenkomst tot stand gekomen.

Doch ook afgezien van deze verschillen, zijn dergelijke industrieën, die zich, zooals de niet-ijzerhoudende metaal- of de stikstofindustrie, nog in sterke mate in een ontwikkelingstoestand bevinden en nog niet zijn geconsolideerd, voor doelmatige en duurzame internationale kartelvorming volgens de juist in deze crisis opgedane ervaringen niet geschikt. Soortgelijke ervaringen heeft men in de laatste jaren in de ook nog niet geconsolideerde kunstzijde-industrie opgedaan. Het gaat in dergelijke industrieën met internationale overeenkomsten in het gunstigste geval om een wapenstilstand van korteren of langeren duur, welke zoo nu en dan steeds weder in een periode van scherpem uittredingsstrijd zal overgaan.

Georganiseerde kapitaalinvesteering?

Een zekere consolidatie, ten minste een overhevelen van de ontwikkeling in rustiger banen, hetgeen ook in het belang van de geheele wereldhuishouding dringend gewenscht ware, zou in de genoemde groepen van de niet-ijzerhoudende metalen, doch ook bij stikstof, kunstzijde of cellulose en andere producten slechts door bindende overeenkomsten betreffende den omvang en het tempo van de uitbreiding van de productiecapaciteit te bereiken zijn. Het is een noodzakelijk vereischte van het economisch verstand, om juist in de ontwikkeling van de productiecapaciteit, zoowel bij de nationale industriële groepen als bij de geheele wereldindustrie, niet meer in het wilde weg zonder wederzijdsche oriëntering en een zekere controle erop los te investeren en enorme kapitalen te verspillen, zooals tot dusverre geschiedde.

Zoowel een nationale als internationale planhuishouding bij de kapitaalinvesteering van alle groote

industriële groepen is een vereischte, dat juist door deze crisis met klem wordt gesteld. Doch het verlangen daartoe kenbaar maken beteekent (ten minste voor de internationale organisatie) de erkenning van de hopeloosheid van zijn vervulling. Een aanzienlijke steun zou hier slechts van zeer breed gefundeerde overeenkomsten tusschen staten onderling kunnen uitgaan, doch waar de politieke macht van den staat voorloopig het overwicht boven het economisch verstand zal behouden, heeft ook deze weg blijkbaar geen vooruitzichten. Aanvullingen op een zekere „plannvolle” ontwikkeling van de kapitaalinvesteering bestaan wel in eenige sterk ontwikkelde en streng georganiseerde internationale kartels, zooals bij het gloeilampenkartel, de Fransch-Duitsche kaliconventie of het internationale spiegelglassyndicaat, doch dit zijn uitzonderingen en zullen het voorloopig wel blijven. In dit opzicht biedt de meer elastische organisatie van internationale groote concerns, speciaal wanneer deze door kapitaaldeelname hechter geworden zijn, inderdaad grootere mogelijkheden dan de in hun bestaan bijna steeds bedreigde kartels.

SCHATTING VAN DE EUROPEESCHE SUIKER-PRODUCTIE IN 1932/1933.

Dr. Gustav Mikusch te Weenen schrijft ons:

Het ruwe weer in het voorjaar veroorzaakte evenals het vorig jaar een belangrijke vertraging in den bietenbouw. Een latere uitzaai heeft niet alleen het nadeel, dat de voor den groei der planten benodigde tijd korter wordt, maar is vooral daarom zoo bedenkelijk, omdat de opkomst en eerste ontwikkeling van de jonge planten in een tijd vallen, waarin ook reeds de verschillende schadelijke insecten hun vernielingswerk verrichten. De aan de bieten aan te richten schade is natuurlijk geringer, indien de planten wat ouder zijn en meer weerstand kunnen bieden. Ook voor een tweede critiek stadium, de tijd na het oopenzetten der bieten, is het in het algemeen beter, dat het vroeger valt, omdat hoe later het oopenzetten van bijzonder gevoelige planten plaats vindt, zij meer van schadelijke insecten hebben te lijden. Aan den anderen kant brengt de latere uitzaai het groote voordeel met zich mede, dat het bevroezingsgevaar en, in verband daarmee, de geneigdheid der bieten om al in het eerste jaar een zaakstengel te vormen, geringer is.

De tamelijke late uitzaai der bieten in dit jaar leidde er natuurlijk toe, dat de planten in haar ontwikkeling tegenover normale jaren eenigen achterstand in tijd vertoonden. De gunstige weersgesteldheid, vooral in de laatste twee maanden, maakte het mogelijk dezen achterstand bijna overal in te halen. Alleen in het suikergehalte der bieten, dat in de meeste landen betrekkelijk laag is, komt nog de verkorting der groeiperiode tot uiting.

In eenige streken van Midden-Europa, met name in Zuid-Moravië, Tsjecho-Slowakije en Neder-Oostenrijk, verder in Spanje en in de Sovjet-Unie, waren de nadeelen van den laten uitzaai, ook met betrekking tot de insectenplagen, voor de bieten duidelijk te voelen. Snuitkevers, draadwormen, aaskevers en aardvlooien beaasden de velden zoo erg, dat ten deele nabouw, soms zelfs meerdere malen, noodzakelijk was. Daarna richtten in West-Europa de bietenvliegen en in Oost-Europa de *lexosteges phytanodes sticticalis*, een voor de bieten hoogst gevaarlijke lichtmot, groote schade aan. Bovendien vertoonden zich op groote schaal engelingen, terwijl daarentegen andere schadelijke insecten en ziekten alleen plaatselijk optraden. In het algemeen bleef echter de door deze plagen veroorzaakte schade dit jaar eerder beneden het normale; in geen geval ging het daarboven uit.

Indien nu de vraag gesteld wordt, hoe de huidige stand der bieten is, dan kan men met één woord zeggen: goed. Natuurlijk zijn er uitzonderingen op dezen

regel. Eenige weken geleden nog hoorde men uit verschillende streken over dit en dat klagen, maar op het laatst was het weder zoo gunstig voor de bieten, dat haar stand in alle landen zeer bevredigend is. Een uitzondering zou hoogstens voor de Sovjet-Unie te maken zijn, ofschoon ook daar verbetering is ingetreden.

De laatste stand der bietenonderzoekingen, voorzover deze voor een heel land ondernomen werden, was als volgt:

	Gewicht der wortelen		bladen		Suiker in een biet		Suikergehalte	
	1932	1931	1932	1931	1932	1931	1932	1931
	in grammen							
	%							
Bohemen.....	413	405	576	472	60.1	63.8	14.56	15.76
Moravië, Silezië en								
Tsjecho-Slowak.	339	385	383	377	52.2	57.2	15.40	14.87
Geheel Tsjecho-Slowakije ..	387	398	509	441	57.5	61.6	14.86	15.47
Duitschland								
Instituut	322	319	502	456	46.4	46.8	14.4	14.9
Fabrieken	342	376	588	578	48.61	54.35	14.22	14.46
Frankrijk	356	346	517	588	45.31	46.15	12.73	13.34
Polen	325	347	439	443	48.06	50.44	14.81	14.52
België								
Hasbengau ..	364	381	809	610	45.32	47.62	12.45	12.50
Tirlemont	332	388	690	538	42.08	51.69	12.70	13.35
Denemarken ..	292	228	412	343	39.77	29.87	13.62	13.10

Men ziet uit deze onderzoekingen, dat vergeleken met het vorig jaar het wortelgewicht ten deele een achterstand vertoont, de bladeren daarentegen bijzonder sterk zijn ontwikkeld. Het suikergehalte bevredigt nog niet geheel, doch het volle bladwerk geeft de zekerheid, dat de wortelen bij betrekkelijk gunstige weersgesteldheid nog veel suikerrijker zullen worden.

Indien nu getracht wordt om steunend op de eigen waarnemingen en berichten van vertrouwde vaklui uit den tegenwoordigen stand der bieten in de verschillende landen een gevolgtrekking te maken over de daaruit te verwachten suikerproductie, dan moet daarbij eenig voorbehoud worden gemaakt. Bovenal is het duidelijk, dat een zoo vroegtijdig uitgewerkte schatting er nog geen aanspraak op kan maken, dat zij volkomen juist is, omdat de weersgesteldheid van nu af tot den inhaal en verwerking van den bietenoogst nog veel verandering zou kunnen brengen. In het oogstjaar 1930/31 met zijn hoogst abnormale verbetering van den bietenoogst, wat hoeveelheid en kwaliteit betreft, is de suikerproductie van Europa zonder de Sovjet-Unie ongeveer 12 pCt. hooger uitgevallen dan mijn Augustus-schatting. Wanneer van zulke uitzonderingsgevallen wordt afgezien, dan leert de ervaring, dat een nauwgezette schatting per einde Augustus een tamelijk betrouwbaar richtsnoer voor de beoordeeling van de oogstresultaten kan vormen.

Een bijzonder voorbehoud is nog voor Rusland noodzakelijk. Terwijl voor alle andere landen de schatting, zooals reeds vroeger gezegd, op eigen waarnemingen en berichten van speciale vaklui, is gebaseerd, ontbreekt de mogelijkheid, om zich voor de Sovjet-Unie van het een of andere hulpmiddel te bedienen. Men moet zich aan de officiële berichten houden en aannemen, wat daar gemeld wordt. Nu spreken deze berichten, vooral wat de getallen betreft, elkaar vaak tegen, en men kent thans noch den tegenwoordigen uitzaai noch dien van verleden jaar, noch de suikerproductie in de campagne 1931/32 geheel nauwkeurig. Voor den uitzaai kan men echter toch uit verschillende bronnen getallen afleiden, die de waarheid eenigszins benaderen. Voor de productie 1932/33 werd daarentegen tot nu toe nog geenerlei officiële schatting bekend gemaakt. Om echter toch ook voor de vermoedelijke suikerproductie van Rusland een getal te noemen, werd de gemiddelde suikeropbrengst per H.A. in de laatste drie campagnes, evenals dit met de gedeeltelijk ontbrekende cijfers geschiedde, berekend en hieruit op grond van

den tegenwoordigen uitzaai een productiegetal bekend.

Voor de juistheid van de schatting kunnen wij natuurlijk voor geen enkel land de verantwoordelijkheid op ons nemen. Ten aanzien van de Sovjet-Unie moet echter nadrukkelijk worden vastgesteld, dat het hier geen schatting, maar een min of meer willekeurige berekening betreft, waartoe wij noodgedwongen moesten overgaan.

Schatting van de met bieten bebouwde oppervlakten (1932) en de bietsuikerproductie 1932/'33) van Europa.

	Met bieten bebouwde oppervlakte in 1000 H.A.			Bietsuikerprod. in 1000 metr. tons ruwsuikerwaarde	
	Augustus-schatting 1932	April-schatting 1932	Resultaat 1931	Aug.-schatting 1932/33	Voorloopig resultaat 1931/32
Duitschland	245 ¹⁾	275	345 ¹⁾	1.175	1.600
Dantzig	5	5	6	20	22
Tsjecho-Slowakije	142	140	180	670	810
Oostenrijk	43	44	43	180	163
Hongarije	38	38	56	115	125
Frankrijk	230	235	226	900	873
België	54	54	51	235	205
Nederland	42	42	37	215	172
Polen	118 ²⁾	119 ²⁾	138 ²⁾	420	493
Denemarken	37	37	29	170	122
Zweden	41	39	35	190	144
Italië	68	68	107	245	363
Spanje	82	95	118	280	402
Joego-Slavië	30 ³⁾	35	37	65	83
Roemenië	20	20	15	60	48
Bulgarije	11	11	11	28	26
Zwitserland	1	1	1	6	6
Groot-Brittannië	105	115	95	340	283
Ierste Vrijstaat..	5	5	2	25	6
Finland	2	2	2	5	4
Letland	8	8	5	20	10
Lithauen	5	5	3	12	7
Turkije (Europ.)..	10	10	9	21	16
Europa zonder					
Sovjet-Rusland ..	1.342	1.403	1.551	5.397	5.983
Sovjet-Rusland ..	1.500	1.635	1.376	2.000 ⁴⁾	1.600
Totaal	2.842	3.038	2.927	7.397	7.583

¹⁾ Daarvan met bieten voor de suikerproductie bebouwd: 230.000 H.A. in het jaar 1932, 321.000 H.A. in het jaar 1931.

²⁾ Deze cijfers hebben alleen betrekking op de te bebouwen oppervlakten van de tot suiker te verwerken bieten.

³⁾ Na aftrek van rond 3.500 H.A., die voor den huidige bietenoogst verloren gingen.

⁴⁾ Uit de gemiddelde suikerproductie der laatste drie jaren berekend.

Indien het resultaat van het campagnejaar 1932/'33 met vorenstaande schatting overeen zou komen, dan zou de suikerproductie van Europa, zonder Sovjet-Rusland, bij een vermindering van de te bebouwen oppervlakten met 13.48 pCt., 9.79 pCt. kleiner zijn dan in 1931/'32. Zouden de cijfers van Rusland met de bovengenoemde overeenkomen, dan zou voor geheel Europa bij een vermindering van de te bebouwen oppervlakten van 2.90 pCt. de suikerproductie met 2.45 pCt. dalen.

De productievermindering betreft vooral die landen, wier productie groter is dan het verbruik en die daarom op uitvoer aangewezen zijn (Duitschland, Dantzig, Tsjecho-Slowakije, Hongarije, Polen) of wegens de onmogelijkheid van uitvoer groote voorraden hebben gevormd (Italië, Spanje, Bulgarije). De productielanden, die hun behoefte door eigen productie dekken of nog suiker invoeren, geven daarentegen een ten deele zeer aanzienlijke stijging der productie te zien (Oostenrijk, Nederland, Denemarken, Groot-Brittannië, Ierland, de Baltische staten en Turkije).

AANTEKENINGEN.

Nieuwe Contingenteeringsmaatregelen.

Het contingententeeringsstelsel, dat sedert het vorige jaar een nieuw onderdeel van onze handelspolitiek vormt, en dat tot dusverre op beperkte schaal is toegepast, heeft de vorige week een nieuwe uitbreiding ondergaan. Zij betreft uitsluitend een aantal posten uit groep IX van onze handelsstatistiek, die wij hieronder achtereenvolgens aan een nadere beschouwing zullen onderwerpen.

Kousen en sokken.

Gedurende de periode van 1 Aug. 1932 tot 28 Febr. 1933 wordt de invoer uit ieder land verboden van kousen en sokken, voorzover deze meer bedraagt dan 90 pCt. van hetgeen gemiddeld per 7 maanden in de jaren 1930 en 1931 van die goederen uit dat land is ingevoerd naar de waarde berekend.

Daar kousen en sokken vóór 1929 onder de post alle gebreide en tricotgoederen voorkwamen, is de handelsbeweging van deze artikelen pas voor de laatste jaren na te gaan.

Kousen en Sokken.

Jaar	Invoer		Uitvoer	
	in mill. doz. paren	millioenen gld.	duizend doz. paren	duizend gld.
1929	2.16	15.16	41	363
1930	2.24	15.01	50	432
1931	2.23	12.62	61	432
Jan. t/m Juli				
1929	1.48	9.64	25	233
1930	1.55	9.92	23	181
1931	1.37	7.55	39	285
1932	1.72	7.14	32	187

De bovenstaande cijfers wekken niet den indruk, dat hier van een abnormalen invoer sprake is. Immers, men moet bij de beschouwing van de invoercijfers van de gecontingenteerde artikelen rekening houden met het feit, dat de geruchten over contingententeering tot een vervroegden invoer leiden. Bovendien geeft den uitvoer van kousen en sokken vergeleken met 1929 en 1930 een stijging te zien.

De contingententeering zal vooral Japan zeer sterk treffen, met Duitschland het eenige land, dat zijn invoer in de laatste jaren heeft kunnen opvoeren.

Invoer van kousen en sokken uit

		1929	1930	1931	1932 ¹⁾
Duitschland	H	666.5	775.9	917.3	732.6
	W	5.80	6.81	6.69	4.21
België	H	355.3	336.6	297.9	121.2
	W	3.33	2.96	2.23	0.84
Engeland	H	276.4	259.2	245.3	179.1
	W	2.48	2.04	1.43	0.72
Tjecho-Slovak...	H	277.1	253.3	131.8	61.4
	W	0.88	0.79	0.40	0.21
Italië	H	432.0	464.4	407.8	291.2
	W	1.62	1.63	1.22	0.68
Japan	H	21.6	46.2	165.8	285.8
	W	0.04	0.07	0.26	0.30
Ver. Staten	H	99.1	86.3	41.5	33.3
	W	0.79	0.60	0.30	0.14

H = hoeveelheid in duiz. doz. paren. W = waarde in mill. gld.

¹⁾ Eerste 7 maanden.

Tapijten, tapijtgoed, karpotten, loopers, kleedjes en matten.

Voor dezelfde periode wordt de invoer van deze artikelen uit ieder land verboden voorzover deze meer bedraagt dan 75 pCt. van hetgeen gemiddeld per 7 maanden in de jaren 1930 en 1931 van die goederen uit dat land is ingevoerd, naar de waarde berekend. Volgens door ons ontvangen inlichtingen betreft het hier de posten 744, 745, 746, 2748 en 3748 van onze handelsstatistiek.¹⁾

¹⁾ De vilttapijten en cocosmatten vallen niet onder de contingententeering. Op de cocosmatten komen wij aanstonds nog terug.

De invoer van tapijten enz. is in dit jaar aanzienlijk toegenomen, terwijl de uitvoer zeer sterk is gedaald, zooals onderstaande tabel aangeeft.

Tapijten, tapijtgoed, karpetten, loopers, kleedjes en matten.
(744, 745, 746, 2748, 3748)

Jaar	Invoer		Uitvoer	
	in mill. K.G.	in mill. Gld.	in duizend K.G.	in duizend Gld.
1929	2.44	9.09	248	851
1930	2.86	9.38	216	763
1931	3.00	8.13	233	685
Jan./Juli				
1929	1.72	6.33	130	455
1930	2.09	6.85	107	368
1931	2.02	5.66	133	400
1932	2.45	5.48	45	130

Bij een beschouwing van de landen van herkomst trekken een paar punten onze aandacht. In de eerste plaats blijkt, dat de invoer van tapijten uit België en Turkije in de eerste zeven maanden van dit jaar reeds groter is dan in het geheele jaar 1931. In dat jaar was de invoer uit deze landen, vergeleken met 1929, reeds zeer aanzienlijk gestegen. De invoer uit Turkije betreft waarschijnlijk de Perzische en Smyrna tapijten, waarvan men in de laatste jaren in de courant voortdurend annonces over veilingen heeft kunnen lezen.

Invoerlanden

		1929	1930	1931	1932 ¹⁾
Duitsland....	H	852	1.107	1.156	884
	W	2.892	3.421	2.943	1.931
België.....	H	338	437	496	649
	W	1.051	1.308	1.316	1.309
Engeland.....	H	569	521	560	461
	W	2.968	2.485	1.968	1.232
Frankrijk.....	H	277	349	273	186
	W	972	1.016	717	439
Tsjecho-Slovak.	H	334	345	341	156
	W	752	683	600	276
Turkije.....	H	31	34	54	60
	W	217	198	205	175

H = hoeveelheid in duiz. KG. W = waarde in duiz. gld.
1) Jan./Juli.

Katoenen getwijnd naai- en rijggaren.

Ook van deze artikelen wordt de invoer gedurende een periode van zeven maanden uit ieder land verboden, voorzover deze meer bedraagt dan 80 pCt. van hetgeen gemiddeld per zeven maanden in de jaren 1930 en 1931 van die goederen uit dat land is ingevoerd, naar de waarde berekend.

Het betreft hier volgens ons ontvangen inlichtingen post 685 van de handelsstatistiek. De in- en uitvoer van dit artikel heeft zich sedert 1925 als volgt ontwikkeld.

Naaigaren. (685)

Jaar	Invoer		Uitvoer	
	in 1000 K.G.	in mill. Gld.	in 1000 K.G.	in mill. Gld.
1925	537	2.15	204	0.88
1926	589	2.08	356	1.29
1927	727	2.51	505	1.67
1928	713	2.54	570	1.80
1929	676	2.46	634	1.96
1930	569	2.08	544	1.67
1931	784	2.55	608	1.71
Jan./Juli				
1929	416	1.50	371	1.18
1930	342	1.26	341	1.06
1931	417	1.39	343	0.99
1932	450	1.25	353	0.78

Er is dus wel eenige stijging van den invoer te constateeren. De vraag of deze stijging echter in die mate heeft plaats gevonden, dat hier van abnormaal kan worden gesproken, is zeer zeker voor een ernstige

discussie vatbaar. Bovendien dient men niet uit het oog te verliezen, dat de uitvoer van naaigaren zelfs nog is gestegen.

Wat de importlanden betreft, hierover geeft de volgende tabel uitsluitsel.

Invoerlanden van naaigaren

		1929	1930	1931	1932 ¹⁾
Duitsland....	H	16	19	24	22
	W	74	73	82	59
België.....	H	185	147	159	97
	W	528	414	398	214
Engeland.....	H	420	350	483	248
	W	1.628	1.355	1.562	690
Frankrijk.....	H	7	9	74	46
	W	27	42	335	204
Zwitserland....	H	40	41	40	12
	W	181	177	158	41
Sovjet-Rusland.	H				17
	W				22

H = hoeveelheid in duiz. KG. W = waarde in duiz. gld.

1) Eerste 7 maanden.

Tafel- en servetgoed, handdoeken en ander huishoudgoed, zoo wel afgestapt als aan het stuk, beddelakens en sloopen.

De invoer van deze artikelen wordt voor dezelfde periode verboden, voorzover hij meer bedraagt dan 70 pCt. van den gemiddelden invoer per zeven maanden in de jaren 1929, 1930 en 1931, naar de waarde berekend.

De invoer van deze goederen is in de laatste jaren en vooral in de eerste zeven maanden van dit jaar zeer sterk gestegen, hetgeen gepaard is gegaan met een catastrophale daling van onzen uitvoer in de eerste zeven maanden van dit jaar, hetgeen de onderstaande tabel bevestigt.

Tafel- en servetgoed, handdoeken en ander huishoudgoed, zoo wel afgestapt als aan het stuk; beddelakens en sloopen. (731)

Jaar	Invoer		Uitvoer	
	duizend K.G.	millioen Gld.	millioen K.G.	millioen Gld.
1925	182	1.01	0.347	1.25
1926	565	2.29	0.728	2.41
1927	475	2.00	1.164	3.55
1928	474	2.06	1.094	3.91
1929	454	1.96	1.332	4.10
1930	505	1.97	1.201	3.41
1931	666	1.99	1.291	3.01
Jan. t/m Juli				
1929	281	1.23	0.736	2.29
1930	329	1.33	0.677	2.04
1931	388	1.23	0.679	1.64
1932	600	1.38	0.110	0.25

Door de nieuwe contingentereingsmaatregelen voor deze artikelen worden vooral Engeland en Italië getroffen. Beide landen hebben in de eerste zeven maanden van dit jaar reeds meer ingevoerd dan in het geheele vorige jaar.

Invoerlanden van tafel- en servetgoed enz.

		1929	1930	1931	1932 ¹⁾
Duitsland....	H	167.9	184.5	248	179
	W	796	810	871	539
België.....	H	170.5	180.6	193	106
	W	696	689	581	279
Engeland.....	H	32.9	44.8	34	85
	W	113	140	76	125
Tsjecho-Slovak.	H	37.0	34.5	48	44
	W	151	122	144	119
Italië.....	H	10.9	33.7	117	169
	W	39	89	218	278
Frankrijk.....	H	28.3	18.1	10	3
	W	141	89	49	14

H = hoeveelheid in duiz. K.G. W = waarde in duiz. gld.

1) Jan./Juli.

De nieuwe contingententeeringsmaatregelen geven ons aanleiding tot het maken van eenige opmerkingen. In de eerste plaats treft ons, dat België tot een van de belangrijkste invoerlanden behoort ten aanzien van de gecontingenteerde goederen. Het spreekt vanzelf, dat men de vraag zal stellen, of deze maatregelen te vereenigen zijn met het nieuwe handelsverdrag. Op grond van de handelsstatistiek zijn wij echter tot de conclusie gekomen, dat deze maatregelen, met uitzondering van de contingententeering van tapijten, enz. en in zekeren zin van die van naai-garen niet zeer nadeelig voor België behoeven te zijn.

Beschouwt men de bovenstaande statistieken nauwkeurig, dan blijkt, dat België bij den invoer van de gecontingenteerde goederen (tapijten uitgezonderd) dit jaar relatief terrein heeft verloren. De contingententeering zal juist België's grootste concurrenten benadeelen, zooals Duitschland (kousen, tafel- en servetgoed), Engeland (kousen, tafel- en servetgoed), Japan (kousen) enz. België zal misschien zelfs zijn invoer hier en daar nog kunnen vergrooten, want sedert de periode van 1929 tot 1931 zijn de prijzen van fabricaten aanzienlijk gedaald. Voor de eerste 7 maanden van dit jaar is bijv. de invoer van kousen en sokken uit België, vergeleken met 1930 en 1931, sterk verminderd, zoodat deze op grond van de nieuwe besluiten zelfs nog voor uitbreiding vatbaar is, waartoe de te verwachten vermindering van de concurrentie van Japan en Duitschland dit land in staat zal stellen.

Anders staat het met den invoer van tapijten enz. Hier is ongetwijfeld van een *abnormalen* invoer van België sprake. De invoer in de eerste zeven maanden van 1932 is bijna tweemaal zoo groot als die van het geheele jaar 1929. Deze contingententeering is daarom zeker in overeenstemming te brengen met het nieuwe handelsverdrag.

België zal zich dus over de nieuwe contingententeeringsmaatregelen niet behoeven te beklagen. Met de belangen van België schijnt door onze regeering terdege rekening gehouden te zijn. Wij zien dit o.a. in het feit, dat de invoer van cocosmatten (onderdeel van den post tapijten enz.) niet is gecontingenteerd. België is in den laatsten tijd vrijwel de eenige importeur van deze matten.

De loyale houding van onze regeering tegenover België staat wel in scherpe tegenstelling tot de strenge contingententeeringsmaatregelen, die dit land ook tegenover Nederland toepast. Onze invoer van visch is aan vrij strenge bepalingen onderworpen, om van den invoer van steenkolen maar niet te spreken. Het is zeer zeker gewenscht, dat, alvorens Nederland tot ratificatie van het handelsverdrag overgaat, op dit punt klare wijn wordt geschonken. Want terwijl onze nieuwe contingententeeringsmaatregelen alleen den abnormalen invoer van België treffen, gaat België veel verder en tast ook onzen normalen invoer aan.

In tegenstelling met de vroegere contingententeeringsmaatregelen, hebben de nieuwe invoerbepalingen voor een belangrijk deel betrekking op z.g. luxe-goederen. Daarom hebben zij in dit opzicht een geheel ander karakter dan de vroegere contingententeeringen, die vooral noodzakelijke levensbehoeften betroffen (vleesch, schoeisel enz.). Dit wil niet zeggen, dat deze nieuwe maatregelen geheel te verdedigen zijn en doel-zullen treffen. Want de abnormale invoer van bijv. tapijten is uit oorzaken te verklaren, die voor een deel ook door andere maatregelen zouden kunnen worden bestreden. Alvorens hierop in te gaan, laten wij eerst de in- en uitvoercijfers volgen van geknoopte wollen en halfwollen tapijten (Perzische, Smyrna, China, Deventer e.d.), een bij uitstek luxe-artikel (zie bovenaan volgende kolom).

Uit deze cijfers is, of de aanwezigheid van een sterke consumptiekracht van een deel van onze bevolking, of een zeer aanzienlijke achteruitgang van den afzet van onze eigen fabrieken af te leiden. Waarschijnlijk is hier een vermenging van beide factoren aanwezig. De sterke prijsdaling van de beste kwaliteit

Jaren	Invoer			Uitvoer		
	in 1000 KG.	in duiz. gld.	Prijs p. KG. in gld.	in 1000 KG.	in duiz. gld.	Prijs p. KG. in gld.
1929.....	298	2.214	7.43	23	261	11.35
1930.....	281	1.871	6.66	17	207	12.18
1931.....	295	1.399	4.74	18	157	8.72
Jan./Juli						
1929.....	187	1.340	7.17	13	158	12.15
1930.....	164	1.148	7.—	8	94	11.75
1931.....	171	833	4.87	11	109	9.91
1932.....	251	925	3.70	9	53	5.89

tapijten heeft vanzelfsprekend bij het koopkrachtige publiek geleid tot een vervanging van de mindere door betere soorten. Tengevolge van de enorme prijsdaling is dit luxe artikel binnen het bereik van een nieuwe categorie van de bevolking gebracht. Een conjunctuurbelasting (voorstel van Prof. Dr. N. J. Polak) of andere soortgelijke maatregelen zouden zeker hun uitwerking op den afzet van luxe-goederen niet missen.

Hiermede zouden de binnenlandsche producenten echter niet zijn geholpen. Dit is alleen mogelijk door een verlagend van productiekosten en ook daartoe kan de overheid medewerken. Want ook door deze contingententeering zijn de binnenlandsche producenten niet te helpen. De prijsdaling van deze goederen is in den laatsten tijd van dien aard geweest, dat de invoer door de contingententeering naar de waarde op basis van de jaren 1930 en 1931 nog zeer aanzienlijk kan blijven. Hierbij moet men bovendien bedenken, dat het een artikel betreft, waarnaar bij verdere prijsdaling een grootere vraag zal ontstaan. De importeurs van buitenlandsche tapijten staan dus voor de keus om of hun prijzen op het tegenwoordig peil te handhaven en dan een bepaalde hoeveelheid te mogen invoeren of door prijsverlaging deze hoeveelheid te vergrooten. De neiging om tot het laatste over te gaan zal ongetwijfeld groot zijn, omdat zij zich door prijsdaling van een grooteren afzet kunnen verzekeren. Het behoeft geen betoog, dat hierdoor de binnenlandsche producenten opnieuw zullen worden getroffen, voor wie de toestand dus door deze contingententeering waarschijnlijk niet zal verbeteren, tenzij bij een zeer drastische verlaging van hun kostprijzen.

v. d. V.

Vormen van protectie in verschillende landen.

Naar aanleiding van de aanstaande economische wereldconferentie heeft de heer Max Suetens, directeur van de afdeling handelsverdragen van het Departement van Buitenlandsche Zaken te Brussel, in het *Bulletin d'Information et de Documentation* van 10 Augustus een artikel gewijd aan de steeds verder om zich heen grijpende protectie maatregelen in verschillende landen. Aan het laatste gedeelte van zijn beschouwing, dat de verschillende vormen van protectie behandelt, ontleenen wij het volgende.

Wanneer wij de handelsbelemmeringen in de verschillende landen nagaan, dan moeten wij terugkeeren tot de eerste maanden na den wapenstilstand om een zoo groote verscheidenheid van maatregelen te vinden. De meeste landen van Europa hebben invoerbepalingen ingesteld. De bestaande stelsels zijn buitengewoon verscheiden, wat hun aard, doel en omvang betreft. In Estland, Griekenland, Letland, Turkije is de beperking algemeen. Zij heeft practisch op den geheelen invoer betrekking. Griekenland, Turkije, Letland hebben voor elk product invoercontingenten vastgesteld. In Estland heeft de regeering zich het uitsluitend invoermonopolie voor sommige artikelen voorbehouden; voor andere artikelen staat zij slechts den invoer door middel van invoervergunningen toe.

In de andere landen hebben de invoerbepalingen slechts op een min of meer groot gedeelte van het douanestelsel betrekking. In Frankrijk b.v. beslaan de op het oogenblik van kracht zijnde maatregelen ongeveer 1100 rubrieken van het tarief, d.i. het zevente gedeelte van de nomenclatuur. Frankrijk, Nederland, Zwitserland, Spanje, België hebben het contingententeeringstelsel ingevoerd. Voor elk product wordt een contingent vastgesteld, dat in hoofdzaak gelijk is aan een zeker gedeelte van den invoer gedurende een bepaalde periode. Het geheele contingent wordt gewoonlijk verdeeld tusschen de verschillende landen in verhouding tot hun invoer gedurende een bepaalde periode. Van alle handelsbepalingen is dit het meest zuivere stelsel, dat het meeste rekening houdt met de verplichtingen, voortvloeiende uit de meestbegunstigingsclausule. Zwitserland en Frankrijk hebben voor bepaalde artikelen douanecontingenten vastgesteld, d.w.z. dat invoer behalve door middel van de vaste contingenten mogelijk is door betaling van een extra invoerrecht.

Van de zes genoemde landen heeft Frankrijk het stelsel van contingententeering het verst doorgevoerd. De nieuwe regeering schijnt geneigd om aan de van kracht zijnde maatregelen geen verdere uitbreiding te geven. In dit verband wijzen wij op de volgende verklaring van den Heer Julien Durand, Minister van Handel, die wij in dezelfde aflevering van het Bulletin d'Information et de Documentation (blz. 83) vinden:

„Le système des contingentements ne peut être considéré que comme un moyen de fortune, un moyen provisoire qu'il n'est pas dans l'intention du gouvernement d'instaurer de façon définitive. Pour l'avenir, toute demande nouvelle de contingentement ne sera accordée qu'exceptionnellement; nous sommes entrés dans une période d'entente avec tous les pays, politique qui s'est encore affirmée par les récents accords de Lausanne. Elle nous fait un devoir de nous montrer, en conséquence, très prudents en fait de mesures exceptionnelles, telles que celles des contingentements.”

Daarna komt Zwitserland wat het aantal producten betreft, dat gecontingenteerd is. In Nederland, Spanje, Denemarken, België bestrijkt de contingententeering slechts weinige artikelen. In Denemarken zijn het luxe-artikelen (likeur, wijn, enz.). In België leggen de genomen maatregelen bovendien in principe geen beperking op aan den handel, zooals die in normale jaren was; zij beoogen slechts de binnenlandsche markt tegen de abnormale invoeren te verdedigen.¹⁾

Oostenrijk, Hongarije, Polen, Tsjecho-Slowakije hebben het gewone stelsel van vergunningen. Invoeren zijn slechts toegestaan door af te wijken van de verboden, die er van kracht zijn. De beginselen, volgens welke de vergunningen worden verstrekt, zijn niet openbaar gemaakt en hangen uitsluitend af van het invoerend land. Het stelsel is veel soepeler dan de contingententeering, doch ook veel willekeuriger.

Wat de andere landen van Europa betreft, zoo leggen Duitsland, Bulgarije, Finland, Groot-Brittannië, Noorwegen, Portugal, Roemenië, Zweden, Joegoslavië, of geen beperkingen op, of slechts in buitengewone gevallen. In deze buitengewone gevallen zijn de maatregelen evenwel gewoonlijk zeer streng. In Duitsland bestaat er b.v. een zeer streng invoerstelsel voor kolen, dat kort geleden nog werd verzwwaard.

Speciale aandacht verdient Italië. De wet van 21 December 1931 geeft aan de regeering de noodige bevoegdheid om de invoeren te beperken, doch zij machtigt haar tevens om deze maatregelen niet toe te passen voor landen, die den Italiaanschen handel in geenen deele belemmeren. Hier wordt dus een zeer actieve handelspolitiek gevolgd.

Sommige andere landen voeren restrictiestelsels in als middel om druk uit te oefenen op andere lan-

den of als middel om zich deviezen te verschaffen of om den uitvoer te bevorderen. In dit verband wijzen wij op een Fransch decreet van de maand Mei, dat de regeering zeer veel macht verleent, ingeval zij zou meenen, dat verbodsbepalingen van veterinairen of phytopathologischen aard den Franschen uitvoer onrechtmatig treffen. Daar eenige landen, waaronder België, den invoer van Fransche aardappelen hadden verboden, om zich te beschermen tegen de verwoestingen van den coloradokever, die uit de Ver. Staten komt, heeft Frankrijk, dat meende, dat de door hem genomen maatregelen voldoende waarborg gaven om de verbreiding van dit insect te verhinderen, op zijn beurt den invoer van aardappelen uit verschillende landen verboden.

Het spreekt vanzelf, dat de toeneming van het aantal protectionistische maatregelen, welke wij zooveel hebben gereleveerd, verre van gunstig is geweest voor het sluiten van handelsverdragen. Dit geheele stelsel van beperkingen negeert de beginselen, waarop de bestaande verdragen zijn gebaseerd. De meeste verdragen voorzien weliswaar in de bevoegdheid om den invoer te verbieden, te beperken of te controleeren, wanneer de levensbelangen van het land in gevaar zijn, doch er kan in dergelijke verdragen slechts van uitzonderings- en tijdelijke maatregelen sprake zijn en niet van algemeene practijken, waarvan het erkende doel is om de beteekenis van de bij verdrag toegestane tarieven te beperken, zoo niet teniet te doen. Hoe laat zich deze beperkingspolitiek vereenigen met de eischen van de meestbegunstigingsclausule? In de meeste gevallen kent men niet eens nauwkeurig de uitwerking van het stelsel ten opzichte van zijn uitvoer. Men verkeert in het vage. Meer zelfs. Sommige landen oriënteeren zich zuiver naar een reciprociteitspolitiek, ja zelfs een ruilpolitiek.

Men kan zeggen, dat sedert het midden van het vorige jaar het op handelsverdragen gebaseerde douanestelsel, dat in den loop der voorafgaande jaren met groote moeite werd uitgewerkt, nog slechts theoretische waarde bezit. En dat de verschillende landen niet veel vaker verdragen hebben opgezegd, waarvan de meeste clausules doode letters waren geworden, is ongetwijfeld hieraan toe te schrijven, dat zij deze slechts zouden hebben kunnen vervangen door nog onbestendiger, nog minder doeltreffende verdragen.

Soms zijn er zeer ernstige moeilijkheden tusschen bepaalde landen gerezen, die de opzegging van verdragen tengevolge hebben gehad. Telken male dat een nieuwe overeenkomst kon worden afgesloten, ging dit ten koste van het opgeven van essentiële waarborgen, die in het opgezegde verdrag voorkwamen.

Op deze wijze b.v. werden de betrekkingen tusschen Frankrijk en het buitenland door zijn contingententeeringpolitiek ernstig geschaad. Na de opzegging in December van het verdrag van 13 Nov. 1922 en de aanvullende overeenkomsten met Italië kwam op 4 Maart 1932 een *modus vivendi* van een veel beperktere strekking dan de vroegere overeenkomsten tot stand. Behalve dat hij de toepassing van de clausule van meestbegunstigde natie tot een gedeelte van den wederzijdschen handel beperkt, erkent en wetigt hij aan beide zijden het recht den handel te beperken. Op analoge wijze is het Fransch-Zwitsersche verdrag van 24 Juni tot stand gekomen. Hoewel het de heerschende spanning tusschen beide partijen vermindert, wettigt het de van beide zijden getroffen restrictiemaatregelen en heeft het slechts ten doel enkele gevolgen ervan te verzachten. Met Griekenland kwam op 7 Maart een overeenkomst tot stand na een periode van vrij hevige spanning. Een overeenkomst met Tsjecho-Slowakije d.d. 24 Maart voorziet in de wederzijdsche opzegging van eenige vroeger toegestane voordeelen. Naarmate meer onderhandelingen tot officiële overeenkomsten hebben geleid, is Frankrijk ter behartiging van zijn belangen verplicht bijna voortdurend voor de regeling van zijn

¹⁾ Wij mogen hier wel bij aantekenen, dat dit principe zeker niet bij de contingententeering van steenkolen is gevolgd. (Red.).

contingenteeringstelsel onderhandelingen met het buitenland te voeren. Hier en daar moet het bovendien, zooals met Spanje, een bedekten tarievenoorlog voeren.¹⁾

Duitschland heeft eveneens een zeer wisselvallige handelspolitiek gevoerd, die tot vaststelling van een „Obertarif” of vechttarif heeft geleid. Moeilijkheden met Polen, goed of slecht door de overeenkomst van 26 Maart geëindigd, moeilijkheden met Zwitserland en opzegging op 18 Dec. 1931 van het Duitsch-Zwitsersche verdrag, opzegging van het verdrag met Zweden kortgeleden, al deze handelingen toonen duidelijk de toenemende moeilijkheden, die Duitschland ondervindt bij het in overeenstemming brengen van de bescherming van de binnenlandsche marktbehoeften met de eischen, die de uitvoer stelt.

Alle staten hebben op deze wijze moeilijkheden ondervonden en blijven deze ondervinden. Tsjecho-Slowakije en Hongarije hebben sedert vele maanden geen douane-overeenkomst meer. Oostenrijk, dat er na moeilijke onderhandelingen in geslaagd was om met Hongarije, Joego-Slavië, Tsjecho-Slowakije en Roemenië omtrent een nieuw overeengekomen aanmerkelijk hooger tarief dan het oude tot overeenstemming te komen, heeft op 15 Juli zijn overeenkomst met Hongarije opgezegd.

De meeste sedert het midden van het vorige jaar gesloten verdragen zijn niet in staat de algemeene malaise te verminderen. Het grootste deel van de nieuwe handelsverdragen is, zooals wij door eenige voorbeelden hebben aangetoond, slechts van geringe betekenis: het verzachten van de gevolgen van nieuwe restrictie maatregelen. Deze regelingen beteekenen een aanzienlijke vermindering van de veiligheid en van de handelsvrijheid. Het zijn juist deze eigenschappen, die overeenkomsten betreffende compensatie of clearing, zooals die tusschen Oostenrijk en Hongarije, evenals sommige ruilvereenkomsten, welke tusschen eenige Centraal-Europeesche en Balkanlanden zijn gesloten, kenmerken.

De echte overeenkomsten, die ten doel hebben om het ruilverkeer tusschen twee landen te bevorderen of de banden tusschen twee landen hechter te maken, zijn zeer schaarsch. De door Duitschland met Hongarije en Roemenië gesloten overeenkomsten, die eenzijdig een preferentiëel vrijstellingsrecht voor een bepaald contingent granen en anderzijds concessies aan elk derde land zouden bevatten, konden niet in werking treden als gevolg van den tegenstand van Argentinië en de Ver. Staten. Hetzelfde geldt voor de door Oostenrijk gesloten overeenkomsten. De door Frankrijk met Roemenië, Hongarije en Joego-Slavië getroffen regelingen hadden een gunstiger lot. Niettegenstaande zij wel bepaalde kortingen toekennen, zijn zij in een vorm gesteld, die niet direct met de meestbeugstingsclausule in strijd schijnt te zijn. Haar beteekenis is echter niet groot. Tenslotte vermelden wij nog de in Maart door Italië met Oostenrijk en Hongarije gesloten overeenkomsten die o.a. ten doel hebben den handel tusschen de aangesloten partijen door het verlenen van credietfaciliteiten te stimuleren.

Behalve deze overeenkomsten bestaan er nauwelijks

¹⁾ De Fransche contingentieeringsmaatregelen hebben in het eigen land reeds hevige verzet uitgelokt. Onlangs is te Parijs opgericht de „Union Française des Industries Exportatrices pour le développement des Exchanges Internationaux” (U.F.I.E.). Deze vereeniging stelt zich ten doel geleidelijke verlaging van de invoerrechten, opheffing van de contingentieeringen, bevordering van de directe onderhandelingen tusschen de vertegenwoordigers van de Fransche en buitenlandsche industriële bedrijfstakken. Het ligt in haar bedoeling dezen winter te Parijs een Internationaal Congres. voor de behartiging van de exportbelangen te houden.

Volgens een mededeeling van de Centrale Organisatie inzake bezwaren ten aanzien van de contingentieering, staat zij reeds met de U.F.I.E. in contact. (Red.).

eenige, die er aanspraak op kunnen maken, dat zij inderdaad de economische betrekkingen hechter maken. Het *gentlemen-agreement*, dat de basis vormt voor de doodgeboren handelconventie van Maart 1930 en door de conventie van Oslo weder werd opgenomen, schijnt wel het minimum te zijn, dat men voor een handhaving van de vriendschappelijke betrekkingen mag eischen. Het werd echter slechts door Finland en Letland ingevoerd. Wellicht zal dit stelsel door de overige Baltische landen worden toegepast.

De expansie van de synthetische stikstof-industrie.

Het is voldoende bekend, dat de moeilijkheden in de internationale stikstofindustrie hoofdzakelijk voortvloeien uit de sterk gestegen productie van de laatste jaren, waarmede de vraag geen gelijken tred heeft gehouden. Volgens een berekening van Dr. Pincass in „L'Engrais” van 12 Aug. jl. is de capaciteit van de wereldstikstofindustrie als volgt toegevoegd:

1928	2.000.000 ton	1931	3.200.000 ton
1929	2.500.000 „	1932	4.000.000 „
1930	2.800.000 „		

Op het oogenblik zijn er in de wereld 126 fabrieken van synthetische stikstof; 26 gebruiken het procédé Casale, 19 het procédé Claude, 16 het procédé Fauser, 16 het procédé Nitrogen Engineering Corp., 8 het procédé Mont-Cenis, 41 het procédé Haber-Bosch.

De productie-capaciteit is volgens de „Fertilizer” als volgt over de verschillende landen verdeeld:

Landen	Aantal fabrieken	Capaciteit in 1000 ton	In % van het wereldtotaal
Duitschland	15	1.600	29.17
Vereenigde Staten	10	575	14.46
Japan	15	298	7.52
Frankrijk	28	270	6.78
Groot-Brittannië	1	250	6.29
België	11	190	4.77
Italië	13	107	2.69
Polen	5	104	2.62
Noorwegen	2	100	2.51
Nederland	4	95	2.39
Rusland	3	90	2.26
Canada	3	58	1.46
Joego-Slavië	3	35	0.88
Overige landen	13	144,5	3.63
Totaal synthetische stikstof	126	3.916,5	87.43
Chili	—	500	12.57
	126	4.416,5	100.00

MAANDCIJFERS.

POSTCHEQUE EN GIRODIENST. (In duizenden guldens).

	Juni 1932		Juni 1931	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Nieuwe rekeningen.	1.922	—	1.744	—
Rekeningen op ult ^o .	194.673	—	175.936	—
Bijschrijvingen	2.746.862	445.579	2.597.523	552.350
a. Stortingen	1.088.251	105.866	1.088.878	118.487
b. Overschrijvingen.				
1. van and. rek. ¹⁾	1.658.506	324.892	1.508.536	414.637
2. van Ned. Bank.	105	4.769	109	19.154
c. And. onderwerpen	—	52	—	72
Afschrijvingen	1.749.777	437.645	1.599.221	551.999
a. Chèques	269.286	64.648	252.927	66.806
b. Overschrijvingen				
1. op andere rek. ²⁾	1.457.347	324.892	1.330.594	414.637
2. naar Ned. Bank	847	47.991	993	70.490
c. And. onderwerpen	22.297	114	14.707	66
Tegoed op ult ^o	—	151.093	—	121.684
Beleggingen	—	104.595	—	90.370

¹⁾ Hierin begrepen overschrijvingen uit het buitenland 3.872 met f 594 Juni 1932 en 4.766 met f 823 Juni 1931.

²⁾ Idem naar het buitenland 30.438 met f 2.705 Juni 1932 en 31.661 met f 3.335 Juni 1931.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.
GELDKOERSEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

BANKDISCONTOS.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 2 1/2	19 Apr. '32	Lissabon	6 1/2	4 Apr. '32
	Bel. Binn. Eff. 3	19 Apr. '32	Londen	2	30 Juni '32
	Vrsch. in R.C. 3	19 Apr. '32	Madrid	6 1/2	8 Juli '31
Athene	10	8 Aug. '32	N.-York F.R.B.	2 1/2	23 Juni '32
Batavia	4 1/2	10 Mrt. '30	Oslo	4 1/2	20 Mei '32
Belgrado	7 1/2	20 Juli '31	Parijs	2 1/2	9 Oct. '31
Berlijn	5	27 Apr. '32	Praag	5	11 Apr. '32
Boekarest	7	3 Mrt. '32	Pretoria	6	13 Nov. '31
Brussel	3 1/2	13 Jan. '32	Rome	5	2 Mei '32
Budapest	5	1 Juli '32	Stockholm	4	3 Juni '32
Calcutta	4	7 Juli '32	Tokio	4.38	17 Aug. '32
Dantzig	4	12 Juli '32	Weenen	6	23 Aug. '32
Helsingfors	6 1/2	19 Apr. '32	Warschau	7 1/2	3 Oct. '30
Kopenhagen	4	30 Mei '32	Zwits. Nat. Bk.	2	22 Jan. '31

OPEN MARKT.

Data	1932				1931	1930	1914
	27 Aug.	22/27 Aug.	15/20 Aug.	8/13 Aug.	24/29 Aug.	25/30 Aug.	20/24 Juli
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	1/4-1/2	1/4-1/2	1/4-1/2	1/4-1/2	3/4-1 13/16	1 1/2-3/4	3 1/8-3/4
Londen Daggeld... Partic. disc.	1/2-1 13/16-7/8	1/2-1 11/16-7/8	1/2-1 11/16-3/4	1/2-1 5/8-3/4	3-4 1/2 43/16-3/8	1 1/4-2 21/32-1/8	1 3/4-2 4 1/4-3/4
Berlijn Daggeld... Maandgeld. Part. disc.	5-6 1/8 5-6 1/2	5-6 1/4 5-6 1/2	5 1/8-6 1/2 5-6 1/2	5 1/8-6 4 1/2	8 3/4-11 9-10	2-6 1/2 3 1/8	— 2 1/8-1 1/2
Waren-wissel.	5-1 1/2	5-1 1/2	5-1 1/2	5-1 1/2	11 2)	3 1/2-5 1/8	—
New York Daggeld 1) Partic. disc.	2-1 1/4 7/8	2-1 1/4 7/8	2-1 1/4 7/8	2-1 1/4 7/8	1 1/2-3/4 1	2-1 1/4 2	1 3/4-2 1/2

1) Koers van 25 Aug. en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.
2) 27/29 Augustus.

WISSELKOERSEN.
KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia *)
23 Aug. 1932	2.48 7/16	8.60 1/2	59.12 1/2	9.74 1/2	34.50	99 7/8
24 " 1932	2.48 5/8	8.60 7/8	59.12 1/2	9.74 1/2	34.50	99 7/8
25 " 1932	2.48 1/2	8.59 3/4	59.12 1/2	9.74 1/2	34.50	99 7/8
26 " 1932	2.48 1/2	8.60 1/2	59.08 1/2	9.74 1/2	34.50	99 7/8
27 " 1932	2.48 1/2	8.61	59.12 1/2	9.74 1/2	34.50	99 7/8
29 " 1932	2.48 9/16	8.61 1/2	59.07 1/2	9.74 1/2	34.50	99 7/8
Laagste d.w. 1)	2.4837	8.59 3/4	59.05	9.73 1/2	34.47	99
Hoogste d.w. 1)	2.48 5/8	8.61 1/2	59.12 1/2	9.74 1/2	34.50	99 1/2
22 Aug. 1932	2.48 5/16	8.59 1/2	59.10	9.74	34.49	99 7/8
15 Aug. 1932	2.48 1/16	8.64 1/2	59.12 1/2	9.73 1/2	34.46	99 7/8
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
23 Aug. 1932	48.27 1/2	—	7.35	1.50	12.73 1/2	19.99 1/2
24 " 1932	48.31	—	7.35	1.50	12.74	20.—
25 " 1932	48.30	—	7.35	1.50	12.74	20.—
26 " 1932	48.30	—	7.35	1.50	12.73	20.—
27 " 1932	48.27 1/2	—	7.35	1.50	—	—
29 " 1932	48.20	—	7.35	1.50	12.73	19.97 1/2
Laagste d.w. 1)	48.17	—	7.33	—	12.71	19.90
Hoogste d.w. 1)	48.31	35.—	7.37	1.50	12.76	20.10
22 Aug. 1932	48.30	—	7.35	1.50	12.72 1/2	20.—
15 Aug. 1932	48.40	—	7.35	1.50	12.71	20.02 1/2
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.09 1/2	48.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
23 Aug. 1932	44.25	46.—	43.15	3.70	—	2.17
24 " 1932	44.27 1/2	45.90	43.15	3.70	—	2.18
25 " 1932	44.12 1/2	45.80	43.05	3.70	—	2.19
26 " 1932	44.20	45.77 1/2	43.15	3.70	—	2.19
27 " 1932	44.20	45.80	43.20	3.70	—	2.20
29 " 1932	44.30	44.25	43.25	3.70	—	2.21
Laagste d.w. 1)	44.—	43.70	42.90	3.65	—	2.16
Hoogste d.w. 1)	44.30	46.—	43.25	3.75	—	2.22
22 Aug. 1932	44.20	45.95	43.15	3.70	—	2.16 1/2
15 Aug. 1932	44.50	46.25	43.25	3.70	—	2.16
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 1/2	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
23 Aug. 1932	3,46 1/2	3,92	23,80	40,25
24 " 1932	3,46 5/16	3,91 15/16	23,79	40,23 1/2
25 " 1932	3,46 1/2	3,92 1/4	23,80	40,25 1/2
26 " 1932	3,46 15/16	3,92 1/8	23,79	40,24 1/2
27 " 1932	3,46 3/4	3,92 3/16	23,80	40,25
29 " 1932	3,46 1/8	3,91 15/16	23,78 1/2	40,23
31 Aug. 1931	4,86 3/16	3,92 1/8	23,73	40,33 1/8
Muntpariteit ..	4,86	3,90 3/8	23,81 1/2	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	13 Aug. 1932	20 Aug. 1932	22/27 Aug. 1932 Laagste/Hoogste	27 Aug. 1932
Alexandrië..	Piaat. p. £	97 1/2	97 1/2	97 5/8 97 5/8	97 1/2
Athene	Dr. p. £	540	552 1/2	540 575	555
Bangkok...	Sh. p. tical	1/10 5/8	1/10 5/8	1/10 5/8 1/10 1/8	1/10 1/8
Budapest ...	Pen. p. £	20 1/2	20	19 21	20
Buenos Aires	d. p. \$	40 1/2	40 1/2	40 1/2 40 1/2	40 1/2
Calcutte ...	Sh. p. rup.	1,67 5/8	1,63 3/32	1/6 1/10 1/6 1/8	1/6 1/8
Constantin ..	Piaat. p. £	720	725	720 720	720
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/4 9/16	1/4 7/16	1/3 1/16 1/4 3/8	1/4 7/16
Kobe	Sh. p. yen	1/5 9/16	1/3 7/8	1/3 1/2 1/4	1/3 5/8
Lissabon	Escu. p. £	110	110	109 1/2 110 1/2	110
Mexico	\$ per £	12.—	12.—	11.80 12.20	12.—
Montevideo .	d. per £	30	30	28 32	30
Montreal ...	\$ per £	3.99	3.98	3.90 3.96 1/2	3.91
Riod. Janeiro	d. per Mil.	5 1/8	5 1/8	5 5 1/16	5 5/16
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/9 11/32	1/9 9/32	1/9 1/10 1/2	1/9 7/8
Singapore ..	id. p. \$	2/3 27/32	2/3 27/32	2/3 3/4 2/3 15/16	2/3 27/32
Valparaiso 1).	\$ per £	58	58	58 58	58
Warschau ...	Zl. p. £	31	31	30 1/2 31 1/2	31

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

Data	Londen 1) N.York 2)
23 Aug. 1932..	18 1/8 28
24 " 1932..	18 1/16 28
25 " 1932..	18 1/8 28 1/8
26 " 1932..	18 5/16 28 5/8
27 " 1932..	18 1/8 28 3/4
29 " 1932..	18 1/2 28 3/4
31 Aug. 1931..	12 15/16 27 1/8
27 Juli 1914..	24 15/16 59

GOUDPRIJS 3)

Data	Londen
23 Aug. 1932....	118/11
24 " 1932....	118/11
25 " 1932....	119/11
26 " 1932....	119/-
27 " 1932....	118/11
29 " 1932....	118/10
31 Aug. 1931....	84/10
27 Juli 1914....	84/10 1/2

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in §c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS

Vorderingen.	15 Aug. 1932	23 Aug. 1932
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 11.879.335,74	f 2.369.167,29
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 40.384,24	" 123.587,40
Voorschotten op ult. Juli 1932 aan de gem. verstr. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en op. op de Rijksink. bel.	" 3.954.186,16	" 3.954.186,16
Voorschotten op ult. Juli 1932 aan de gem. verstr. op aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel., aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel., alsmede op. op die belastingen en op de vermogensbelasting	—	—
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	" 234.202.094,25	" 235.238.006,78
Id. aan Suriname.....	" 12.654.782,29	" 12.656.653,29
Id. aan Curaçao.....	" 7.943.002—	" 7.946.056—
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	" 109.008.502,53	" 108.857.217,37
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabelen Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfondsl)	" 24.051.174,74	" 21.515.910,91
Id. op andere Staatsbedrijven 1).....	" 16.772.386,35	" 17.250.137,59
Vertr. t. laste der Rijksbegr. kasgeldleeningen aan gemeenten (saldo)...	" 68.837.722,90	" 69.863.222,90

Verplichtingen.

Vorderingen.	20 Aug. 1932	27 Aug. 1932
Voorschot door de Ned. Bank ing. art. 16 van haar octrooi verstrekt	—	—
Schuld a/d Bank v. Ned. Gemeenten ..	—	—
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 265.352.000,—	f 265.302.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 162.900.000,—	" 162.900.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 1.744.937,50	" 1.741.769,50
Schuld op ultimo Juli 1932 aan de gemeenten enz.	" 6.766.683,05	" 6.766.683,05
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	" 13.902.842,41	" 13.721.963,73
Id. aan het Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	" 95.718.557,81	" 93.166.212,76
Id. aan andere Staatsbedrijven 1).....	" 292.110,17	" 303.064,17
Id. aan diverse instellingen 1)	" 10.595.932,65	" 10.562.858,53

1) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen.	20 Aug. 1932	27 Aug. 1932
Betaalmiddelen in 's Lands kas.....	f 63.211.000,—	—
waaronder Muntbiljetten.....	" 365.000,—	—
Verplichtingen:	—	—
Voorschot 's Rijks kase a. Rijksinstell.	" 235.134.000,—	f 242.499.000,—
Schatkistpromessen	" 11.695.000,—	" 11.695.000,—
Schatkistbiljetten	" 28.415.000,—	" 28.415.000,—
Muntbiljetten in omloop	" 2.497.000,—	" 2.494.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 9.318.000,—	" 9.318.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 943.000,—	" 917.000,—
Voorschot van de Javasche Bank....	" 10.620.000,—	" 10.410.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 29 Augustus 1932.

		Activa.		
Binnenl. Wiss. Hfdbk. f	32.628.611,21			
sels, Prom., Bijbkn. „	979.698,75			
enz. in disc. Ag. sch. „	7.472.875,60	f	41.081.185,56	
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—		—	
Idem eigen portef. f	71.335.835,—			
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „	—		71.335.835,—	
Beleeningen				
incl. vrsch. Hfdbk. f	26.181.724,57			
in rek.-crt. Bijbkn. „	5.527.242,09			
op onderp. Ag. sch. „	51.667.100,51			
	f	83.376.067,17		
Op Effecten	f	82.368.188,69		
Op Goederen en Spec. „	1.007.878,48		83.376.067,17	
Voorschotten a. h. Rijk			6.235.476,45	
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	160.690.520,—		
Muntmat., Goud ..	„	931.252.722,01		
	f	1.031.943.242,01		
Munt, Zilver, enz. „	„	18.820.024,75		
Muntmat., Zilver. „	„	—		
			1.050.763.266,76 ¹⁾	
Belegging $\frac{1}{5}$ kapitaal, reserves en pensioenfonds			20.168.855,33	
Gebouwen en Meub. der Bank			5.000.000,—	
Diverse rekeningen			14.659.807,94	
Staat d. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S. No. 221) „			19.331.195,17	
		f	1.311.951.689,38	
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefonds	„	3.000.000,—		
Bijzondere reserve	„	5.000.000,—		
Pensioenfonds	„	8.176.334,27		
Bankbiljetten in omloop	„	996.126.690,—		
Bankassignatiën in omloop	„	105.186,31		
Rek.-Cour. { Het Rijk f	—			
saldo's: { Anderen „	277.497.471,74		277.497.471,74	
			2.046.007,06	
Diverse rekeningen			f	1.311.951.689,38
Beschikbaar metaalsaldo	f	540.752.499,88		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. „			1.351.881.245,—	
¹⁾ Waarvan in het buitenland f	5.520.302,58.			

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo)	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
29 Aug. '32	100691	931.253	996.127	277.603	540.752	82
22 „ '32	100691	929.859	982.732	287.384	541.462	82
15 „ '32	100692	922.983	988.044	278.072	535.209	82
8 „ '32	100692	921.711	995.654	271.119	532.456	82
1 „ '32	100692	919.957	1015.306	259.518	527.514	81
25 Juli '32	100692	915.108	983.086	280.852	528.097	82
1 Sept. '31	88.689	568.171	971.020	147.265	243.715	62
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
29 Aug. 1932	41.081	—	83.376	71.336	14.660
22 „ 1932	43.118	—	84.315	71.336	14.996
15 „ 1932	45.116	—	86.380	71.336	14.743
8 „ 1932	44.480	—	85.228	71.336	14.774
1 „ 1932	45.604	—	97.048	71.336	16.440
25 Juli 1932	44.783	—	92.971	69.023	16.434
1 Sept. 1931	51.428	—	93.731	229.991	66.325
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

¹⁾ Sedert den bankstaat van 4 Jan. 1929 op de basis van $\frac{2}{5}$ metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
6 Aug. 1932..	891	1.302	585	968	2.344
30 Juli 1932..	892	1.336	549	965	2.311
23 „ 1932..	903	1.086	568	970	2.312
16 „ 1932..	901	1.144	656	873	872
8 Aug. 1931..	880	1.428	526	864	516
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
27 Aug. 1932	149.410		218.210	36.510	48.322
20 „ 1932	149.210		217.840	35.240	47.978
13 „ 1932	148.880		222.090	33.960	46.460
23 Juli 1932	104.857	45.274	218.086	35.722	48.608
16 „ 1932	104.850	44.816	222.272	32.672	47.648
9 „ 1932	104.849	45.509	226.363	32.381	46.851
2 „ 1932	104.847	45.377	221.128	35.719	47.485
29 Aug. 1931	110.272	39.383	240.044	27.009	42.834
30 Aug. 1930	138.832	27.872	260.750	39.280	46.700
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels. buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
27 Aug. 1932		85.310		***	59
20 „ 1932		88.040		***	59
13 „ 1932		90.950		***	58
23 Juli 1932	9.842	20.468	40.381	23.161	59
16 „ 1932	9.963	20.435	41.331	22.289	59
9 „ 1932	10.128	21.208	40.212	23.235	58
2 „ 1932	10.267	21.835	40.232	29.145	58
29 Aug. 1931	9.815	21.003	44.134	30.872	56
30 Aug. 1930	9.927	29.248	40.282	44.967	56
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
24 Aug. 1932	139.596	363.882	49.847	13.266	19.510
17 „ 1932	139.602	365.957	47.771	14.685	18.709
10 „ 1932	139.419	370.819	42.744	15.236	19.338
3 „ 1932	139.400	374.728	35.835	14.314	20.917
27 Juli 1932	138.576	369.286	43.440	15.280	23.768
20 „ 1932	137.422	365.759	45.825	14.307	26.008
26 Aug. 1931	134.645	350.311	58.031	9.296	28.052
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
24 Aug. '32	71.279	22.203	79.946	34.429	50.714	37 $\frac{1}{2}$ / ₃₂
17 „ '32	70.164	9.806	89.754	34.464	48.645	36 $\frac{1}{2}$ / ₃₂
10 „ '32	70.554	10.668	85.323	34.579	43.600	33 $\frac{1}{2}$ / ₁₆
3 „ '32	75.979	11.491	84.952	36.300	39.672	29 $\frac{1}{2}$ / ₁₆
27 Juli '32	68.771	11.242	88.186	34.561	44.291	33
20 „ '32	66.231	13.379	88.024	33.727	46.663	34 $\frac{1}{2}$
26 Aug. '31	50.176	26.323	53.593	48.708	59.334	46 $\frac{3}{4}$ / ₃₂
22 Juli '14	11.005	14.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloes voorschot v. d. Staat
19 Aug. '32	82.202	1.232	3.315	5.092	2.082	2.776	3.200
12 „ '32	82.226	1.233	3.328	5.101	2.082	2.796	3.200
5 „ '32	82.179	1.235	3.365	5.101	2.098	2.823	3.200
29 Juli '32	82.168	1.233	3.384	6.002	2.097	2.747	3.200
21 Aug. '31	58.561	883	14.142	18.949	14.011	2.730	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Particulieren
19 Aug. '32	6.621	2.253	80.127	1.192	3.131	22.555
12 „ '32	6.621	2.158	80.770	1.201	2.874	22.085
5 „ '32	6.621	2.332	81.598	1.589	2.612	21.240
29 Juli '32	6.621	2.294	82.118	1.107	2.633	22.033
21 Aug. '31	5.065	2.119	77.767	1.394	7.906	18.171
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.
Voornaamste posten in millioenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit. circ. banken ¹⁾	Deviezen als gouddekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
23 Aug. 1932	758,1	63,4	143,6	2.779,9	92,5
15 " 1932	763,1	63,4	136,7	2.913,5	106,8
6 " 1932	763,0	56,4	131,4	3.043,0	106,2
30 Juli 1932	766,2	62,7	127,9	3.107,5	224,0
23 " 1932	754,1	66,9	137,8	2.922,1	102,0
22 Aug. 1931	1.365,9	99,6	313,8	2.951,5	99,1
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
23 Aug. 1932	365,1	775,1	3.616,9	353,0	707,4
15 " 1932	365,1	775,1	3.616,9	353,0	707,4
6 " 1932	365,1	800,7	3.748,1	338,5	719,3
30 Juli 1932	365,1	777,8	3.822,1	333,9	706,2
23 " 1932	364,4	792,7	3.966,9	379,6	699,7
22 Aug. 1931	103,0	846,3	4.049,8	532,5	744,2
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 23, 15, 6 Aug, 30, 23 Juli '32 en 22 Aug. '31 resp. 34; 27; 24; 14; 24; 30 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.
Voornaamste posten in millioenen Belgas.

Data 1932	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. aid. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in erwissels op het buitenland						Schatkist	Partic.
25 Aug.	2615	—	—	678	57	367	3.652	15	143
18 "	2615	—	—	658	60	367	3.655	16	122
11 "	2628	—	—	679	60	367	3.685	8	133
4 "	2628	—	—	710	66	367	3.701	52	110
26 Juli	2628	—	—	763	59	367	3.698	81	129
27 Aug. ¹⁾	1888	824	—	843	37	290	3.323	24	274

¹⁾ 1931.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.
FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
10 Aug. '32	2.680,4	2.080,9	200,7	451,9	38,7
3 " '32	2.643,9	2.050,3	201,5	487,2	40,7
27 Juli '32	2.621,2	2.023,2	205,2	525,4	39,7
20 " '32	2.608,9	2.017,9	200,3	537,6	51,9
13 " '32	2.588,1	1.992,7	199,7	515,6	61,6
6 " '32	2.578,5	1.988,0	189,4	499,8	77,4
12 Aug. '31	3.449,2	2.107,4	168,9	195,0	135,7

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. ¹⁾	Algem. Dekking-perc. ²⁾
10 Aug. '32	1.851,0	2.843,6	2.134,7	153,6	53,8	57,9
3 " '32	1.846,1	2.857,8	2.115,3	153,7	53,1	57,2
27 Juli '32	1.841,2	2.834,2	2.165,3	153,8	52,4	56,5
20 " '32	1.836,2	2.861,9	2.135,4	154,1	52,2	56,2
13 " '32	1.821,1	2.835,8	2.116,9	154,8	52,0	56,3
6 " '32	1.801,1	2.868,2	2.045,0	154,8	52,4	56,3
12 Aug. '31	728,0	1.829,3	2.617,1	167,3	77,6	81,4

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opelschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
3 Aug. '32	188	10.996	7.700	1.558	16.724	5.612
27 Juli '32	214	10.922	7.342	1.627	16.411	5.588
20 " '32	—	—	—	—	—	—
13 " '32	207	11.149	7.329	1.558	16.532	5.525
6 " '32	197	11.116	7.416	1.510	16.542	5.542
5 Aug. '31	58	14.506	7.758	1.758	20.643	7.099

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

30 Augustus 1932.

De tarwe-markt is deze week niet flauw geweest, doch van een werkelijk vaste stemming en vermeerdert vertrouwen in het prijspeil kon eerst op het allerlaatst en dan nog voornamelijk slechts in Noord-Amerika worden gesproken. Reden voor algemeen vastere stemming lag er anders eigenlijk wel in den geringen omvang van het Russische aanbod en in het feit, dat men zich in de Ver. Staten weinig moeite geeft voor export en Canada dus, nu ook het Zuidelijk halfrond zeer weinig tarwe te offereeren heeft, met slechts weinig concurrentie van andere exportlanden te rekenen heeft. Daartegenover staat echter, dat wegens de groote tarwe-oogsten van Frankrijk en Duitschland, terwijl ook in Italië de opbrengst schijnt mee te vallen, er op het Europeesche vasteland slechts zeer weinig vraag naar buitenlandse tarwe bestaat. Bovendien was ook in Engeland de markt niet levendig. Voornamelijk Canadeesche tarwe werd daar gekocht, terwijl ook in Duitse tarwe weder zaken naar Engeland tot stand kwamen. Zelfs Nederlandsche tarwe is er in de afgelopen week naar Engeland verkocht. Naar Nederland en andere landen kwamen in Duitse tarwe slechts zeer weinig zaken tot stand. In Nederland werden deze zaken belemmerd door het ruime aanbod van inlandsche tarwe en zelfs zijn enkele partijen Duitse tarwe, hier vroeger op Septemberafslading gekocht, aan de Duitse verkoopers terugverkocht, die in Engeland betere prijzen konden bedingen. De hierboven aangegeven factoren, die bij betere Europeesche vraag tot een vaste tarwemarkt hadden kunnen leiden, zijn weliswaar niet in staat geweest om in Canada de prijsdaling der vorige week weer ongedaan te maken, doch verdere verlaging hebben zij wel voorkomen. Een Argentijnsche raming, volgens welke in Argentinië een aanmerkelijk grootere oppervlakte dan verleden jaar met tarwe is bezaaid, veroorzaakte omstreeks het midden der week een reactie, doch tenslotte liep de markt weer vaster wegens nieuwe teleurstellende Canadeesche oogstberichten en plannen van de Canadeesche regeering en een aantal banken om den nieuwen oogst te financieren en een te groot spoedig aanbod te voorkomen. Ook dat Chicago vast en hooger was in samenhang met andere goederenmarkten en de Amerikaanse effectenmarkt, bracht te Winnipeg een herstel te weeg. Op 29 Augustus waren beide markten zelfs aanzienlijk hooger, ofschoon ook op dien dag de Europeesche vraag niet was verbeterd. Ook de Argentijnsche termijnmarkten waren een enkelendag flauw wegens den grooten tarwe-uitzaai, maar spoedig trad een herstel in, doch de Noord-Amerikaansche verhooging van 29 Augustus werd daar niet gevolgd. Op dien datum sloot in vergelijking met een week tevoren Chicago ongeveer 4, Winnipeg 2½ a 3 dollarcent per 60 lbs. hooger en Argentinië 5 centavos per 100 KG. hooger tot 5 centavos lager. Rogge bleef ook deze week stil. Te Chicago en Winnipeg stegen de prijzen, doch tot grootere zaken naar Europa leidde die prijsverhoging niet. Het aanbod uit Duitschland en Polen blijft ruim, al werden ook uit die landen iets hogere prijzen gevraagd. Ook Duitse en Poolse rogge ontmoet echter weinig kooplust. Te Chicago is rogge in den loop der week 3½, te Winnipeg ongeveer 2 dollarcenten per 56 lbs. in prijs gestegen.

Voor maïs ondergingen de prijzen deze week weinig verandering. Aanvankelijk werd in West-Europa de markt gedrukt door groote Argentijnsche aanvoeren en de uitstekende oogstvooruitzichten der Balkanlanden. Tenslotte viel echter de afzet der aangekomen maïs niet tegen en omstreeks het midden der week werd in Nederland en België tot iets gestegen prijzen vrij wat stoomende Platamaïs gekocht. Ook in Engeland bleef steeds wel kooplust voor maïs bestaan. Intusschen werden de Roemeensche vraagprijzen gelcidelijk verhoogd. Zaken in oude Roemeensche maïs op afslading in de eerstvolgende maanden werden in toenemende mate gedaan naar Engeland, terwijl in Nederland de belangstelling voor nieuwen oogst op wintervershipping bleef voortduren. De Roemeensche concurrentie bleef echter in Argentinië de markt drukken en hield daar prijsstijging tegen, ondanks de vermindering van het uitvoeroverschot. In Nederland en België verminderde bovendien tegen het einde der week de vraag weder, zoodat ondanks kleinere Argentijnsche aanvoeren de markt weder iets flauwer liep. Ruime verschepingen van Donau-maïs en eenige aanvoer daarvan te Rotterdam droegen daartoe bij.

De termijnmarkten in Argentinië sloten op 29 Augustus voor maïs in vergelijking met den 22sten onveranderd tot 10 centavos per 100 KG. lager.

AANVOEREN in tons van 100 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	21/27 Aug. 1932	Sedert 1 Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	21/27 Aug. 1932	Sedert 1 Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	1932	1931
Tarwe	3.284	918.671	856.003	150	7.800	10.015	926.471	866.018
Rogge	6.515	345.710	204.554	—	1.743	459	347.453	205.013
Boekweit	83	16.531	18.595	—	—	145	16.531	18.740
Mais	14.434	909.272	797.242	760	228.773	164.782	1.138.045	962.024
Gerst	3.827	251.761	400.263	—	8.535	23.838	260.296	424.101
Haver	755	122.009	178.208	—	3.241	2.159	125.250	180.367
Lijnzaad	12.059	193.649	139.365	13.512	276.688	341.047	470.337	480.412
Lijnkoek	652	68.969	73.452	—	50	204	69.019	73.656
Tarwemeel	555	15.332	66.157	323	9.519	18.949	24.851	85.106
Andere meelsoorten	—	23.978	26.221	47	8.465	8.582	32.443	34.803

Gerst was aan het begin der week flauw met dringend aanbod uit Roemenië, terwijl ook Rusland goedkoper of freerde. Op het verlaagde prijspeil nam echter de vraag aanmerkelijk toe, gedeeltelijk ter dekking van vroegere verkoopen en in de tweede helft der week trad een flink prijsherstel in, vooral voor reeds van den Donau vertrokken booten. Gesteund werd die herstel-beweging door vastere markten in de Ver. Staten en Canada, waar ondanks het feit, dat gerst daar te hoog staat om met Oost-Europa te kunnen concurreren, de gerstprijzen een verhooging ondergingen. Daar de voorraden van gerst te Rotterdam zeer klein zijn en ook de nieuwe aanvoeren deze week van geringen omvang bleven, kon beschikbare en spoedig leverbare gerst een belangrijke premie boven latere posities bedingen met vrij goede vraag. Tenslotte kwam Donaugerst op afloading in September weder wat gemakkelijker te koop, daar blijkbaar de dekkingsvraag voor een groot gedeelte bevredigd was. Intusschen was op 29 Augustus, toen alle granen in Noord-Amerika zeer vast waren, ook gerst daar aanmerkelijk hooger. Winnipeg sloot zelfs ruim 3 dollar-centen per 48 lbs. hooger dan een week tevoren.

SUIKER.

Eene prijshoudende doch kalme stemming had gedurende de afgelopen week op de verschillende markten de overhand.

In Amerika hielden koopers zich tengevolge van hun groote inkoopden der vorige week zich vast gereserveerd. Eenige partijen ruwsuiker werden tot ca. 1.18 d.c. voor Cubasuiker verhandeld.

De noteringen op de New-Yorksche termijnmarkt vertoonden zoo goed als geen wijzigingen en sloten als volgt: Sept. 1.08, Oct. 1.10, Dec. 1.14, Jan. 1.13 en Mrt. 1.11, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.19 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 81.000 tons, de versmeltingen 56.000 tons tegen 53.000 tons verleden jaar en de voorraden 276.000 tons tegen 293.900 tons.

Dr. Mikusch publiceerde eene voorloopige raming voor den a.s. Europeeschen bietsuikermarkt. Het cijfer voor Europa zonder Rusland luidt 5.397.000 ton tegen een opbrengst in 1931/32 van 5.963.000 ton en in 1930/31 8.626.000 ton. De betreffende cijfers voor Rusland luiden 2.000.000

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN								ZUIVEL EN EIEN				MINERALEN							
	TARWE 79 K.G. La Plata loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE No. 2 Canada loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 200 K.G.		GERST No. 3 Canada loco Rotter- dam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwar- der Comm. Notering		KAAS Edammer Aikmaer Fabrieks- kaas kl. m/merk		EIEN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.9 Bé s. g. per barrel	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	\$	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ⁵	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ⁵	56,3	6,22 ⁶	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	1,34	58,0	31,30	56,9	5,35	58,3	10,05	93,1	0,58	34,5
Jan. 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁶	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ⁶	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	37,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ⁶	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ⁵	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ⁵	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ⁵	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ⁵	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,62 ⁵	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
Mei "	6,15	35,8	4,97 ⁵	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	30,85	55,1	4,07 ⁵	44,4	10,00	92,6	0,53	31,5
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,34 ⁵	20,5
Juli "	5,42 ⁵	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,24	14,3
Aug. "	4,97 ⁵	28,9	4,02 ⁵	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	185,50	40,1	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	10,00	92,6	0,43 ⁵	25,9
Sept. "	4,77 ⁵	27,8	4,27 ⁵	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	1,27	55,0	32,25	57,6	5,77 ⁵	62,9	10,00	92,6	0,56	33,2
Oct. "	5,—	29,1	4,47 ⁵	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	1,24	53,7	26,25	46,9	6,27 ⁵	68,4	9,90	91,7	0,56	33,2
Nov. "	5,82 ⁵	33,9	5,47 ⁵	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	9,90	91,7	0,68	40,4
Dec. "	4,92 ⁵	28,6	4,95	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	1,18	51,1	21,40	38,2	5,32 ⁵	58,0	9,90	91,7	0,71	42,3
Jan. 1932	5,05	29,4	5,07 ⁵	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	31,0	1,16	50,2	25,75	46,0	4,71	51,3	8,25	76,3	0,71	42,3
Febr. "	5,30	30,8	5,07 ⁵	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,34	58,0	27,75	49,6	3,79	41,3	8,25	76,3	0,71	42,3
Maart "	5,52 ⁵	32,1	5,80	44,4	86,75	37,5	118,00	50,0	143,25	31,0	0,98	42,4	23,65	42,2	3,42 ⁵	37,3	8,35	77,3	0,71	42,3
April "	5,65	32,7	6,22 ⁵	47,6	88,75	38,3	124,50	52,8	135,25	29,2	0,99	42,9	19,60	35,0	2,77 ⁵	30,2	8,65	80,1	0,86	51,2
Mei "	5,60	32,6	5,30	40,5	78,00	33,7	116,00	49,2	130,25	28,2	0,82	35,5	19,65	35,1	2,88	31,4	8,30	76,9	0,86	51,2
Juni "	5,22 ⁵	30,4	4,15	31,7	80,75	34,9	105,75	44,8	128,75	27,8	1,11	48,1	24,25	43,3	3,08	33,5	8,25	76,3	0,86	51,2
Juli "	4,90	28,5	4,—	30,6	78,75	34,0	100,25	42,5	129,75	28,1	0,88	38,1	19,55	34,9	3,12 ⁵	34,0	8,10	75,0	0,86	51,2
1 Aug. "	4,95	28,8	4,15	31,7	79,00	34,1	99,00	41,9	129,50	28,0	0,75 ⁸	32,5	19,50 ⁸	34,8	3,75	40,8	7,95	73,6	0,86	51,2
8 "	5,40	31,4	4,15	31,7	80,00	34,6	101,00	42,8	132,00	28,5	0,78 ⁹	33,8	17,50 ⁹	31,3	3,30	35,9	7,75	71,8	0,86	51,2
15 "	5,20	30,2	4,05</																	

ton tegen 1.600.000 ton in 1931/32 en 1.979.000 ton in 1930/31.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1932 tons	1931 tons	1930 tons
Productie (Raming)	2.700.000	3.122.186	4.671.260
Ontvangsten	25.589	30.226	36.579
Totaal sedert 1/1	1.369.845	1.678.855	3.150.571
Verscheppingen	89.466	79.523	69.374
Voorraad afscheepavens ..	968.513	1.229.900	1.293.420

In Engeland verliep de markt kalm. Slechts enkele kleine partijen ruwskuik vonden koopers. Ook de Londensche termijnmarkt was uiterst rustig gestemd.

Op Java verkocht de V.I.S.P. verdere 6500 tons Superior.

Hier te lande verkeerde de markt in een eenigszins loome stemming met zeer geringe omzettingen.

De slotnoteeringen luiden als volgt: Aug. f 6½, Dec. f 6½, Mrt. f 6¼ en Mei f 6¾; de omzet bedroeg 1300 tons.

KOFFIE.

De koffiemarkt was in de afgelopen week voor de meeste soorten onveranderd gestemd, doch voor Santos en de daarmee in prijs gelijk staande goedkope kwaliteiten der Centraal-Amerikaansche soorten en voor Robusta was de stemming vaster. De oorzaak van dit laatste is uitsluitend te zoeken in de omstandigheid, dat de stagnatie in de verscheppingen van Santos tengevolge van de Braziliaansche revolutie zich thans meer en meer in Europa en in Amerika doet gevoelen. De voorraden van disponibile Santos koffie krimpen aan de importmarkten steeds meer in en als gevolg daarvan loopen de prijzen dezer soort er niet onbelangrijk op. In vele gevallen trekken nu de goedkope Centraal-Amerikaansche soorten de aandacht van koopers, wat aanleiding is, dat ook hiervan de prijzen — die trouwens in verhouding tot Santos te laag waren — beginnen op te loopen.

Aangaande de revolutie zelve schijnt uit de nog steeds schaarsche berichten te moeten worden afgeleid, dat zij zich naar het Zuiden uitbreidt en het ziet er naar uit, dat nog geruimen tijd niet op Santos-verscheppingen zal kunnen worden gerekend. Intusschen wordt de toestand voor

Brazilië met den dag ernstiger en gevaarlijker. Terwijl nog kort geleden allerlei plannen zijn gevormd om het verbruik van Brazil-koffie in verschillende landen door op grootsche wijze opgezette propaganda te stimuleeren, is nu reeds sedert vele weken de uitvoer van den voornaamsten koffie-produceerenden Staat volkomen stopgezet en — hieraan behoeft niet te worden getwijfeld — is ook de vernietiging van een groot deel van het enorme overschot tengevolge van den door den opstand geschapen toestand op zeer groote schaal niet meer mogelijk geweest. Hier komt bij, dat, zooals bekend is, een buitengewoon groote oogst voor het jaar 1933/34 moet worden verwacht. Waar dit alles in de naaste toekomst toe leiden moet, is niet te overzien, doch zeker is het, dat het verbruik van Santos koffie, in plaats van dit jaar toe te nemen, op het oogenblik sterk vermindert, aangezien velen in de verbruikslanden door den nood gedwongen worden in hun mélanges Santos koffie te vervangen door andere soorten.

Ditmaal is slechts bericht ontvangen van den Koffie-Raad, dat te Rio in de afgelopen week 1000 balen zijn vernietigd. Sedert 1 Juli zijn thans, voor zoover bekend, vernietigd 59.000 balen te Santos, 132.000 balen te Rio, 108.000 balen te Victoria, 270.000 balen te Sao Paulo en 13.000 balen op andere plaatsen, tezamen 582.000 balen.

De enkele kost- en vrachtaanbiedingen van Santos, voor zoover deze op prompte verschepping via een haven in den Staat Rio de Janeiro alhier zijn ontvangen, komen thans omgerekend in Hollandsch geld uit op ongeveer 30 à 30½ ct. per ½ K.G. kost en vracht voor gewoon goed beschreven Superior Santos en op ongeveer 31 à 31½ ct. voor dito Prime. Van Rio de Janeiro komen de offertes nog steeds regelmatig af en omgerekend in cents per ½ K.G. zijn deze voor type New-York 7 met beschrijving, prompte verschepping, op het oogenblik ongeveer 23 ct. kost en vracht.

Nederlandsch-Indië is vast gestemd. De noteeringen der verschillende Robusta-soorten zijn iets hooger, doch aanbiedingen uit het productieland zijn schaarsch. De noteeringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, September-verschepping, 17¼ ct.; Benkoelen Robusta, September-verschepping, 18½ ct.; Mandheling Robusta, September-verschepping, 20 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, September-verschepping, 23¼ ct., alles per

(VAN GROOTHANDELSPRIJZEN)

METALEN										TEXTIELGOEDEREN				DIVERSEN					
ZILVER cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New-York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.	KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto					
pence	0/0	Sh.	0/0	£	0/0	£	0/0	£	0/0	\$ cts.	pence	0/0	pence	0/0	fl.	0/0	fl.	0/0	
32 1/8	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0
28 1/16	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
26 3/4	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
26 1/16	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
24 7/16	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17 1/2	55,4	57/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
13 1/2	41,6	55/-	75,3	36.5/-	58,4	110.1/-	42,0	12.1/-	33,1	8,60	37,0	21,50	39,1	12,00	40,7	18,65	53,7	8,61	71,8
20 1/16	65,3	72/6	99,3	71.9/6	155,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20 1/8	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19 1/8	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,-	69,2	10,21	85,1
19 1/16	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
18 1/16	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/-	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16 1/16	50,0	67/6	92,5	50.1.6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16 1/8	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
16 1/16	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	26,50	76,4	9,39	78,3
16 1/2	51,5	63/6 5	87,1	43.-/-	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
16 3/8	51,9	63/6 6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
16 1/2	51,9	63/6 6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,-	72,0	9,90	82,6
13 7/8	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
12 1/2	38,9	58.6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5.6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
13 7/16	41,8	58.6	80,3	45.1/6	72,6	122.1/-	46,6	13.3.6	36,2	10,90	46,9	25,25	45,9	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
13 1/8	40,9	58.6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
12 1/16	40,3	58/6	80,3	39.6.6	63,4	104.17/-	40,0	11.10/6	31,6	9,40	40,4	23,50	42,7	13,00	44,1	21,75	62,7	10,21	85,1
12 7/8	40,1	58/6	80,3	36.6/6	58,5	106.2/6	40,5	11.11/6	31,8	9,10	39,1	22,00	40,0	12,50	42,4	19,13	55,1	10,21	85,1
13 1/16	41,2	58/6	80,3	34.14/-	55,9	112.5/6	42,9	12.15/6	35,1	9,25	39,8	22,25	40,5	12,50	42,4	20,25	58,4	8,26	68,8
12 1/16	39,9	58/6	80,3	32.15/-	52,8	114.19.6	43,9	11.19/6	32,9	7,20	31,0	22,25	40,5	12,00	40,7	18,75	54,0	7,-	58,3
13 1/16	41,4	55/6	76,0	30.3/6	48,6	111.16/-	42,7	11.4/-	31,1	6,55	28,2	20,00	36,4	11,00	37,3	18,-	51,9	6,50	54,2
14 1/2	45,1	44/6	61,0	27.19/6	45,1	102.-/-	39,0	11.5/-	30,9	6,40	27,5	19,00	34,5	10,75	36,4	16,75	48,3	6,80	56,7
14 1/16	44,6	41/6	56,8	27.6/6	44,2	98.17/6	37,8	10.16/-	29,6	6,30	27,2	16,25	29,5	9,00	30,5	-	-	6,95	57,9
13 7/8	43,2	41.6	56,8	27.14/6	44,7	98.18/-	37,8	10.14/-	29,4	6,65	28,6	16,50	30,0	9,00	30,5	11,63	33,5	7,10	59,2
14	43,6	41.6	56,8	26.4/-	42,2	92.2/6	37,9	10.5/-	28,1	6,90	29,7	16,25	29,5	9,00	30,5	11,75	33,9	7,25	60,4
13 3/4	42,8	44/-	60,3	24.18/-	40,1	96.6/-	36,8	9.9/-	25,9	6,90	29,7	16,50	30,0	8,75	29,7	10,25	29,5	7,40	61,7
13 1/8	40,9	45/-	61,6	23.8/-	37,7	84.15/6	32,4	8.16/6	24,2	6,25	26,9	16,50	30,0	9,00	30,5	9,25	26,7	7,40	61,7
12 5/8	39,3	44/-	60,3	21.6/-	34,3	89.13/6	34,2	8.-/-	22,0	5,80	24,9	15,75	28,6	8,25	28,0	8,88	25,6	7,40	61,7
12 1/8	39,3	44/-	60,3	20.12/6	33,2	84.9/-	32,3	7.5/-	19,9	5,25	22,6	15,25	27,7	7,75	26,3	9,-	25,9	7,40	61,7
12 3/8	38,5	42.6	58,2	19.2/6	30,8	90.17/6	34,7	7.3/6	19,7	5,80	24,9	16,00	29,1	8,50	28,8	9,75	28,1	-	-
12 1/16 7	39,1	42/6 7	58,2	20.5/-	32,6	97.3/6 7	37,1	7.13/6 7	21,1	6,05	26,0	15,50 12	28,1	8,00 12	27,1	11,25 7	32,4	-	-
12 7/16	38,7	41/6	56,8	21.16/6	35,2	98.19/-	37,8	7.11/-	20,7	6,20	26,7	15,50 13	28,1	8,25 13	28,0	12,75 16	36,7	-	-
13 1/16	40,7	42/-	57,5	21.16/-	35,1	102.7.6	39,1	8.1/-	22,1	7,50	32,3	15,50 14	28,1	8,00 14	27,1	-	-	5,70	47,5
12 3/4	39,7	41/6	56,8	22.9/-	36,2	100.1/-	38,2	7.6/6	20,1	7,75	33,3	16,00 15	29,1	8,25 15	28,0	-	-	5,70	47,5
13 1/8	40,9	41.6	56,8	24.15/-	39,9	106.8/-	40,6	8.15/6	24,1	9,20	39,6	-	-	-	-	-	-	5,70	47,5

Western: vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74½ K.G. Hongaarsche, vanaf 26 Mei 1930 tot 23 Mei 1932 74 K.G. Noteering Schotland 59/6. 6) 58/- 7) 2 Aug. 8) 5 Aug. 9) 12 Aug. 10) 19 Aug. 11) 26 Aug. 12) 4 Aug. 13) 11 Aug. 14) 25 Aug. 15) 23 Aug.

½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.
Aan de Rotterdamsche termijnmarkt was de stemming kalm en de noteringen voor de verder verwijderde maanden liepen ¼ ct. achteruit. September noteert thans 24½, December 22½, Maart 21½, Mei 21 en September 20¼ ct. per ½ K.G.

De officiële loco-notering van Superior Santos is verhoogd van 30½ op 31½ ct. per ½ K.G. om de in den aanhef van dit Overzicht genoemde redenen. De notering van Robusta bleef onveranderd 24 ct.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
29 Augustus	\$ 7.03	\$ 6.06	\$ 5.81	\$ 5.74
22 Augustus	„ 7.05	„ 6.10	„ 5.90	„ 5.80
15 Augustus	„ 6.72	„ 6.19	„ 6.02	„ 5.94
8 Augustus	„ 6.42	„ 5.99	„ 5.87	„ 5.80

Rotterdam, 30 Augustus 1932.

THEE.

De stemming op de theemarkt in de afgelopen week gaf wat meer belangstelling te zien, terwijl de prijzen voor de ordinaire en betere kwaliteiten wat aantrokken en dikwijls iets hooger waren. Alleen voor middenkwaliteiten was de markt ongeanimeerd en was het prijsverloop onregelmatig.

De Amsterdamsche najaarsveilingen zullen worden hervat op 1 September a.s. en zooals bekend een aanbod te zien geven van ongeveer 22.000 kn. Ned.-Indische thee.

Uit de Engelsche dag- en vakbladen zijn de resultaten van de te Ottawa gehouden „Imperial Conference” bekend geworden en het blijkt, dat de invoerrechten in het V. K. gehandhaafd zullen blijven, zoodat er voorloopig althans geen verhooging der preferentiele rechten zal plaats vinden.

Amsterdam, 29 Augustus 1932.

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 1 Aug. in duizenden balen.

	1932	1931	1930	1929	1928
Voorraad in Europa..	2.221	2.455	2.071	2.199	2.180
Stoomend(Brazilië ..	211	648	428	579	482
n. Europa(Oost-Indië ..	115	92	69	110	161
	2.547	3.195	2.568	2.888	2.823

Voorraad Ver. Staten	1.931	1.491	862	760	850
Stoomend naar Ver. Staten)					
Brazilië ..	143	383	342	429	501
Oost-Indië	44	6	8	16	—
	4.665	5.075	3.780	4.093	4.174

Voorr. in Pernambuco	4	10	6	2	1
„ „ Bahia.....	19	36	21	6	16
„ „ Victoria....	50	84	104	44	85
„ „ Rio de Janeiro	313	424	291	247	284
„ „ Santos	1.271	1.370	1.127	1.030	1.136
„ „ Paranagua..	7	15	71	25	25

Totaal.. †*6.329 †*7.014 *5.400 *5,447 *5.721

Op 1 Juli

* Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Brazilië.
† Niet inbegrepen de gouvernementsvoorraad van Sao Paulo.

De binnenlandsche voorraden te

	Santos	Rio de Janeiro
1 Juli	1928 11.672.000 balen	1.180.000 balen
1 Aug.	1928 11.986.000 „	1.012.000 „
1 Juli	1929 8.785.000 „	136.000 „
1 Aug.	1929 10.448.000 „	317.000 „
1 Juli	1930 21.210.000 „	1.621.000 „
1 Aug.	1930 20.520.000 „	1.609.000 „
1 Juli	1931 18.568.000 „	572.000 „
1 Aug.	1931 20.031.000 „	776.000 „
1 Juli	1932 niet gepubl. „	1.068.000 „

De gouvernementsvoorraad van Sao Paulo.

1 Juli	1930	3.000.000 balen
1 Aug.	1930	2.975.000 „
1 Juli	1931	2.700.000 „
1 Aug.	1931	2.675.000 „
1 Juli	1932	2.400.000 „
1 Aug.	1932	2.375.000 „

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN			KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS						
	VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/Finland per standaard van 4.672 M ³ .	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal-suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.		THEE Aff. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Sumatrathee p. ½ K.G.		COPRA Ned.-Ind. f. m. s. per 100 K.G. Amsterdam		Bruto-gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100	
		f	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	f	%			In-voer
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,875	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,-	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	-51,6	19,12 ²⁾	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ³⁾	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵⁾	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵⁾	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵⁾	63,1	124	135	75,5	69,4
1931	110,75	69,3	-3	8,4	8,-	42,7	25	40,7	42,50	50,3	15,37 ⁵⁾	42,9	117	136	62,6	57,9
Jan. 1930	147,50	93,9	-7,375	20,7	11,67 ⁵⁾	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵⁾	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr. "	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵⁾	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart "	147,50	92,3	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April "	147,50	92,3	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵⁾	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei "	145,00	90,8	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58,50	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni "	145,00	90,8	-6,125	17,2	9,77 ⁵⁾	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵⁾	63,8	131	133	76,1	70,4
Juli "	142,50	89,2	-5,625	15,8	9,27 ⁵⁾	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3
Aug. "	142,50	89,2	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	75,5	67,9
Sept. "	140,00	87,6	-4,125	11,6	7,97 ⁵⁾	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Oct. "	132,50	82,9	-4	11,2	8,62 ⁵⁾	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Nov. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵⁾	54,0	121	139	71,0	63,3
Dec. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3
Jan. 1931	125,00	78,2	-4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Febr. "	125,00	78,2	-3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵⁾	50,7	96	121	67,1	59,4
Maart "	125,00	78,2	-3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,62 ⁵⁾	51,9	107	140	66,5	59,1
April "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,57 ⁵⁾	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4
Mei "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,37 ⁵⁾	42,9	114	141	65,8	56,8
Juni "	110,00	68,9	-3,125	8,8	8,57 ⁵⁾	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,12 ⁵⁾	39,4	127	133	64,5	56,8
Juli "	110,00	68,9	-3	8,4	8,77 ⁵⁾	48,6	27	44,0	38,25	45,3	15,-	41,8	138	153	62,6	55,8
Aug. "	100,00	62,6	-2,5	7,0	7,90	42,1	25,50	41,5	38,50	45,6	14,12 ⁵⁾	39,4	122	142	60,6	55,6
Sept. "	100,00	62,6	-2,375	6,7	7,52 ⁵⁾	40,1	23,75	38,7	37,50	44,4	13,37 ⁵⁾	37,3	125	146	58,7	58,1
Oct. "	100,00	62,6	-2,375	6,7	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44,7	13,25	36,9	119	146	58,7	58,5
Nov. "	100,00	62,6	-2,25	6,3	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	38,3	113	132	58,7	58,8
Dec. "	82,50	51,6	-2,25	6,3	6,75	36,0	23	37,5	35	41,4	12,75	35,5	115	114	54,8	58,8
Jan. 1932	82,50	51,6	-2,125	6,0	7,35	39,2	23	37,5	32	37,9	13,12 ⁵⁾	36,6	103	107	54,2	58,4
Febr. "	82,50	51,6	-2	5,6	7,05	37,3	23	37,5	30	35,5	14,50	40,4	86	111	53,5	59,8
Maart "	70,00	43,8	-1,625	4,6	6,25	33,3	23	37,5	31	36,7	14,75	41,1	87	116	52,9	58,3
April "	70,00	43,8	-1,5	4,2	5,90	31,5	23	37,5	29,25	34,6	14,-	39,0	89	110	51,6	56,0
Mei "	70,00	43,8	-1,5	4,2	5,62 ⁵⁾	30,0	23,50	38,3	30,25	35,7	13,25	36,9	89	107	51,0	54,0
Juni "	70,00	43,8	-1,375	3,9	6,30	33,6	24	39,1	28,50	33,7	12,37 ⁵⁾	34,5	101	116	50,3	52,5
Juli "	67,50	42,3	-1,375	3,9	6,70	35,7	24	39,1	23,75	28,1	12,37 ⁵⁾	34,5	100	112	49,0	53,7
1 Aug. "	65,00	40,7	-1,5625 ³⁾	4,4	6,50	34,7	24	39,1	22,75 ³⁾	26,9	12,37 ⁵⁾	34,5				
8 "	65,00	40,7	-1,625	4,6	6,87 ⁵⁾	36,7	24	39,1			12,37 ⁵⁾	34,5				
15 "	65,00	40,7	-1,75	4,9	6,50	34,7	24	39,1			12,37 ⁵⁾	34,5				
22 "	60,00	37,6	-1,5	4,2	6,50	34,7	24	39,1			12,25	34,1				
29 "	60,00	37,6	-2,125	6,0	6,50	34,7	24	39,1			12,37 ⁵⁾	34,5				

1) Jaar- en maandgem. afger. op ¼ pence. 2) 2 Aug. 3) 4 Aug.

N.B. Alle Pondennoteringen vanaf 21 Sept. zijn op goudbasis omgerekend